

РІК LXXII, Ч. 2

ЛЮТИЙ – 2015 – FEBRUARY

№ 2, VOL. LXXII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXII   ЛЮТИЙ   Ч. 2

Головний редактор – Лідія Слиж

Англомовний редактор – Олеся Валло

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА
Святослава Гой-Стром, Вірляна Ткач,
Оленка Шкробут, Петруся Савчак,
Лариса Дармохвал (Україна)

ISSN 0740-0225

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лідія Слиж. “Я – патріот, мамо!”	1
Маріянна Заяць. Ділімосья вітками та думками	2
Лідія Білоус. Підтримаймо програму СУА “Допомога жертвам Війни Гідності”	4
Olesia Wallo. Journeys in Abstract Art: an Interview with Pat Zalisko ..	5
Нові книжки (Лідія Купчик: “Жити за Шевченком зможемо?”)	8
Історія однієї фотографії	9
Лист на фронт	9
Лідія Купчик. Катерина Зарицька	10
Ольга Станасюк. Мілена Рудницька про Голодомор	12
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, News & Views	14
Olesia Wallo. War in the Prose of Olha Kobylanska.....	16
Olha Kobylanska. A Letter to His Wife from a Soldier Sentenced to Death	16
News from UCU: A Seminar on Avoiding Burnout Takes Place at UCU	19
Доброчинність	20
Відійшли у Вічність	25
Леся Українка. “Стороненько рідна! Коханий мій краю!”	26
Діяльність округ та відділів СУА	27
Леся Українка. “Всі наші слези тугою палкою...”	32
Вітання з 90-річчям для Юлії Бурій	32
Ihor Magun. Winterizing Your Body	33
Святослав Левицький. Дорога ведмедика до мами	34
Наше харчування	36

На обкладинці: Надія Савченко.

On the cover: Nadiya Savchenko.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: Оля Стасюк

Канцелярійні години: вівторок, середа, четвер – 11 – 7

\$3 Один примірник / Single copy

\$45 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою членської вкладки через відділ. Передплатникам письмово нагадується про відновлення передплати.

Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXII   FEBRUARY   № 2

Editor-in-chief – Lidia Slysh

English-language editor – Olesia Wallo

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Sviatoslava Goy-Strom, Virlana Tkacz,
Olenka Shkrobut, Petrusia Sawchak,
Larysa Darmokhval (Ukraine)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

- The Editorial Board does not always share the point of view of the author.
- In Ukrainian, the editors follow the orthography of the Holoskevych dictionary.
- No reprints or translations of *Our Life* materials are allowed without the editor's written permission.
- The author is responsible for the accuracy of the facts in the article.
- Unsolicited manuscripts will not be returned.
- The editor reserves the right to shorten submissions and make grammatical corrections.
- PLEASE NOTIFY US OF ADDRESS CHANGES PROMPTLY – there is no charge.
- There is no charge for MEMORIAL NOTICES and the photographs with them.
- Please note that the deadline for all ARTICLE submission is the 10th of each month.
- Authors are requested to include a telephone number with manuscripts to allow us to acknowledge submissions and verify information.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.

(USPS 414-660)

POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”

203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2015 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

UNWLA / Our Life

203 Second Avenue, 5th Floor

New York, NY 10003-5706

Administrator: Olha Stasiuk

Office hours: T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch.

Subscribers are sent renewal letters.

Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

«Я – патріот, мамо!»

В ці дні увага українців і в Україні, і в діяспорі прикута до сучасної української Героїні – Надії Савченко. Нагадуємо нашим читачам, що лейтенанта Української Армії, пілота Надію Савченко викрали в червні минулого року і ув'язнили в Росії, обвинувативши її у причетності до вбивства двох російських журналістів. Сама Надя так коментує це: «Є безперечні докази моєї непричетності і невинності у тих злочинах, в яких мене звинувачують. Що їм ще потрібно?»

Чому української жінки, військового пілота так бойтися Росія? Бойтися настільки, що до неї часто не пускають правозахисників і адвокатів, навіть українського консула.

Чому саме молодої тендітної жінки бояться так, що запроторили її за гррати? У чому її вина перед Росією?

Може, відповідь в очах цієї жінки? Бо, справді, такої впевненості і сили, які видно у них, хочеться побажати нашим генералам. А поки що Надія Савченко стає символом не-скороної України, символом незламного духу і національного спротиву.

У Росії ще за часи СРСР завжди за-проторювали до в'язниці людей, які своїми вчинками і словами здатні були запалювати мільйони. Бо тамтешні правителі розуміли, якою сильною може бути ідея. Які безсилі перед нею навіть найкраще озброєні армії. Отже, не випадково саме Надію і заховали в СІЗО Воронежа. Вона – з таких людей, що вміють вести за собою.

«Пуля» – так кликали Надю товариші. Це псевдо від непосидючого, швидкого й міцного характеру молодого офіцера. В одному з інтерв'ю Надія згадувала:

– Скільки себе пам'ятаю, мені подобалися висота і швидкість. У мене таке відчуття, що небо я любила завжди.

Хто вона, ця молода 33-річна жінка? Яка мати її народила?

Надія Савченко родом з Києва. Мати народила її у віці 43 роки. Тепер мати не спить і не єТЬ – чекає дочку.

Її шлях до мрії літати був довгим. Уперта дівчина не просто хотіла стати пілотом, а прагнула літати на важких бомбардувальниках. Після закінчення школи її не вистачило для вступу до авіації років. Пішла вчитися на дизайнера-модельєра. Тоді вступила на факультет журналістики. Та мрія літати була

сильнішою за неї. Надія пішла служити до армії за контрактом. Спочатку служила телефоністкою. Потім у десантних військах. Там не дивилися, що жінка. Бігала, як всі, 15 кілометрів із 15-кілограмовим наплічником за спиною. І в рукопашний бій вступала нарівні з хлопцями.

Урешті-решт, після третього разу Харківський університет повітряних сил таки здався перед нею. І через кілька років Надя отримала омріяний диплом бомбардувальника.

Шість місяців Надія була у складі міроторвого контингенту в Іраку. Її мама згадує, що треба було письмової згоди матері для відправлення дочки в Ірак. Надя привела її до нотаріуса, де вже були підготовлені всі документи і каже: «Годі, не плач, підписуй!» І при цьому так сумно і одночасно вперто дивилася матері в очі. І мама підписала.

І на цю війну мама просила її не йти. Але Надя вперлася: «Мамо, я – патріот. Ти нас так виховала. Я не можу по-іншому. Я йду боронити, бо це моя країна». Надія писала рапорт, аби її відправили на Схід, на війну пілотом. Але офіцери казали: «Війна – це не жіноча справа.»

І тоді Надя написала рапорт на відпустку і таємно поїхала на Схід сама. Там вступила до батальйону «Айдар».

Вже понад місяць Надя голодує, бо впевнена, що це єдина доступна їй форма протесту проти війни росії з Україною і заявила, що голодуватиме до «останнього дня в Росії».

Держдепартамент США вважає, що справа Надії Савченко є очевидним порушенням міжнародного права і прав людини.

Весь світ бореться за визволення Надії Савченко. 26 січня має відбутися всесвітня акція під гаслом “#FreeSavchenko”. Саме в цей день відкривається засідання Парламентської асамблей Ради Європи (ПАРЕ), делегатом якої від Верховної Ради України є Українська Героїня Надія Савченко.

Молімо Бога всі разом за визволення Української Героїні!

Лідія Слиж,
головний редактор.

«Сподівання на краще майбутнє, яке мережтіло в очах демонстрантів на Евромайдані, молодих і старших, в мить перетворилося на відчай.... Сьогодні можна сказати, що ніхто не візьметься передбачати, яке майбутнє чекає громадян України. Ці дні – історичні і водночас страшні...»

Цим уривком розпочиналося мое щомісячне “Слово” у минулорічному лютневому випуску журналу «Наше Життя». Ситуація з поганої перетворилася у ще напруженішу, але наша організація продовжує (як і за всі місяці Майдану) підтримувати українців у їхній боротьбі шляхом гуманітарної допомоги та захисту прав людини.

25 грудня 2014 року помічник Представника Міністерства оборони України (військовий аташе) при Постійному представництві України при ООН підполковник Ігор Дзера прибув до української спільноти міста Олбані, штат Нью Йорк, для участі в урочистій передачі гуманітарної допомоги, яку зібрала українська громада міст Амстердам, Воторліт, Саратога Спрінгс. Фінансовий секретар СУА, Віра Кушнір, яка проживає в Олбані, вже раніше контактувала з підполковником Дзерою та ініціювала залучення СУА до цієї гуманітарної акції. Після погодження з референткою супільної Опіки СУА Лідією Білоус та зі мною, Віра закупила зимовий одяг на 100 чоловік – теплі куртки, термобілизну, теплі шкарпетки, маски для захисту обличчя від морозу, водонепроникні рукавиці довжиною до ліктя, спеціальні штаны. Ми з Вірою зустрілися з підполковником Дзерою у Нью Йорку у п'ятницю, 2 січня, щоб обговорити способи передачі та розподілу зібраних речей, а також отримання необхідного підтвердження від української сторони про їх отримання. Наразі ця гуманітарна допомога мала б досягнути Житомира та Києва 14 січня 2015 року. Про це ще буде інформація.

Місяць лютий традиційно вважається «місяцем українських Героїнь». Українці всього світу згадують багатьох жінок, які повністю присвятили себе своїй Батьківщині Україні, а

нерідко і клали за неї життя. Більшість із цих жінок-героїнь навіки залишається безіменними, невідомими для історії. Однак, минулого року ми удостоїли Руслану Лижичко, сучасну героїню, титулу «Душа Революції Гідності» за її внесок у рух Майдану.

Цього року продовжується тривожна боротьба в Україні, і ми підтримуємо та вшановуємо патріотизм та фізичну і емоційну силу сучасної героїні, лейтенанта Надії Савченко. Надія Савченко є депутатом Верховної Ради України і Постійної делегації Верховної Ради України в Парламентській Асамблей Ради Європи. Надія оголосила голодування на знак протесту проти її шестимісячного перебування під арештом після схоплення її у полон в Україні проросійськими налаштованими озброєними людьми. Її страйк-голодування триває вже від 13 грудня 2014 року! Жінка категорично заявила, що це єдиний залишений їй спосіб боротьби з несправедливістю щодо неї, і що вона продовжуватиме це «аж до дня, коли повернеться в Україну, або останнього дня її життя в Росії!» Надію перевели в одиночне ув’язнення, її адміністрація в’язниці відмовляється передавати адресовані їй листи. Відповідь Надії на лист від СУА (у січневому випуску «Нашого Життя») – одне з останніх її повідомлень. Адвокати Надії стверджують, що вона почувається щораз то слабше (на момент написання цієї статті 14 січня). СУА закликав організації діяспори міста Нью Йорк зібратися разом та організувати прес-конференцію, яка має відбутися 26 січня 2015 – день, який захисники Надії назвали «Світовим днем за визволення Надії Савченко». Ввечері 13 січня відбулася нарада і було сформовано спеціальну комісію, яку очолюватиме СУА. У комісію увійшли також УНСоюз, УККА, СФУЖО, Світовий Конгрес Українців, Разом, Ukraine Abroad, Українська Федерація Америки, Пласт, а також організація Advancing Human Rights. Метою прес-конференції є підвищення рівня поінформованості про стан лейтенанта Надії Савченко, обставини її взяття у полон і довгого її небезпечного голодування. Ми молимося, щоб Надія вижила у цьому тяжкому випробуванні. Деталі НАМИ ПРОПОНОВАНИМ ПРОЄКТОМ ви зможете прочитати у наступному числі «Нашого Життя».

Під час моого останнього спілкування з головою Союзу Українок України Ореславою Хомик я попросила її поділитися з нами думками і почуттями щодо теперішньої ситуації в Україні. Ось що вона розповіла: «Війна України зі своїм одвічним ворогом – російським

*Колядники 125-го Відділу СУА
в Нью Йорку.
Зліва: Марійка Андрійович –
голова, Оксана Антонюк,
Люда Грабовська, Оленка
Немелівська, Світлана Хома.*

імперіалізмом – змінила не тільки українців, але змінює Європу, змінює світ. Без жодного перебільшення можна сказати, що сьогодні в Україні вирішується майбутня доля світу, і роль української жінки у цих процесах величезна. Українка воює зі зброєю в руках на фронті, займається волонтерством, часто з ризиком для життя, дбає за забезпечення одягом, харчами, медикаментами бійців, опікується пораненими та їх родинами.

Щодня її молитва підноситься до Бога з проханням миру для держави. Жодна союзянка не залишилася осторонь цих процесів – союзянка в Україні і союзянка в світі. Разом – ми сила! Впевнені, що перемога буде за Україною, бо з нами правда. Десятки поранених українських воїнів та їх родини щиро дякують нашим посестрам із Союзу Українок Америки за моральну та грошову підтримку.»

17 грудня 2014 в Українському католицькому університеті відбулася відкрита лекція професора Олени Стяжкіної з Донецького національного університету на тему: «Жінки України в повсякденній окупації: відмінності, інтенції та ресурси виживання». У цій лекції ішлося про роль жінки в окупації, і вона становить аналітичне доповнення до зазначених вище думок, якими поділилася Ореслава Хомик. Ця подія була організована і фінан-

сована Лекторієм жіночих студій СУА, що відбувається в УКУ. Повний відеозапис лекції ви можете знайти за таким посиланням: <http://uamoderna.com/videoteka/styazhkina-lecture-occupied-women>

Як ви пам'ятаєте, в останньому числі “Нашого Життя” (за січень 2015), я писала про Тетяну з Луганська і те, як історія її життя і наше коротке спілкування мене вразили. Кілька днів тому Тетя написала мені електронного листа. Зaproшу вас прочитати з нього уривок: «Я розповіла моїм батькам про Вас, Вашу діяльність і про те, наскільки я рада нашій зустрічі! Я впевнена, що в житті небуває нічого випадкового, бо зустріла Вас саме тоді, коли уже втратила усю надію, що хто-небудь переймається цією війною і людьми, що там живуть. Я й не мала уявлення про існування Вашої організації. Горджуся тим, що Ви робите і як Ви любите Україну! Спасибі Вам за це!» Передаю цю подяку Тетяни кожному, хто підтримує нашу організацію, наші проекти і старажня в Україні!

Першого січня 2015 року Уляна Зінич, перша заступниця голови СУА, зреигнувала у з'язку з сімейними обставинами. Особисто від себе і від імені всіх членів Головної Управи СУА прагну подякувати Уляні Зінич за її посвяту нашій організації від травня 2008 року, відколи вона зайняла цю посаду. Посада першої заступниці голови СУА поєднує багато ролей – потрібно бути дорадником голови і її довіроеною особою, а часом навіть і секретарем. Уляна все це робила з ентузіазмом, професійно, з почуттям гумору і з чесністю. Вона обіцяла надалі бути активною союзянкою, хоча і «за кулісами». Бажаємо Уляні доброго здоров'я і всього найкращого!

Нам дуже пощастило з Ромою Щуган, Почесною членкою СУА, яка довгі роки займала пост фінансової секretарки СУА, а тепер погодилася на посаду першої заступниці голови СУА. Чекаємо з нетерпінням співпраці із нею!

**Нам невистачатиме Тебе, Уляно!
Вітаємо Тебе, Ромо!**

ПІДТРИМАЙМО ПРОГРАМУ СУА «ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ВІЙНИ ГІДНОСТІ»

Кожен день приносить біль, який ми відчуваємо, переймаючись трагічними болісними подіями в Україні. Як багато страждань приносить війна! У своїй 90-річній історії надання допомоги нашим потребуючим братам і сестрам в Україні ми навіть не могли собі уявити тих проблем, які зараз стоять перед нашими земляками, а, отже, торкаються і нас.

Як ми можемо боротися з бідою, яка випали на долю населення України? Ми можемо протягнути руку до наших братів і сестер в Україні через щедрість та доброту в наших серцях у поєднанні з діями.

У зоні АТО шрапнель розірвала шию Вадиму і зачепила мозок, засліпивши йому одне око. Безмежні болі.., кількагодинна операція на мозку..., кома.., конвульсії... приходиться навчитися жити без ока. Постійні болі та муки... Це те, що чекає Вадима, коли він повернеться додому.

Я пишу це в час війни, бо героям, таким, як Вадим, потрібна ваша допомога, коли вони приходять з війни поранені й хворі.

Ігор, молодий патріот з Тернопільської області, приносить в жертву своє життя в боротьбі за свободу країни, в якій він планував виховувати своїх синів. Він залишив після себе 18-місячного сина і майбутню дитину в лоні матері. Ця молода вдова та її діти – невинні жертви Війни Гідності в Україні.

Українці в діяспорі проводять масові демонстрації, пишуть прохання до законодавців у своїх країнах, щоб допомогти Україні в її боротьбі проти вторгнення іноземної держави – тоталітарно-терористичної Росії. Вони пожертвували щедро багатьом новоствореним організаціям, які стверджують, що вони допомагають Україні. Вони чують також з болем в серці і розповіді про те, що речі, які були направлені в якості допомоги, з'являються на чорному ринку. Тому й задають питання: «Чи існують надійні і довгострокові організації, через яких вони можуть пожертвувати гроші для підтримки поранених українських військовослужбовців та членів їх сімей?»

Авжеж є! Це Союз Українок Америки, який має довгу історію обслуговування і допомоги Україні протягом 90 років. Завдяки програмі «Допомога жертвам Війни Гідності» українці в діяспорі мають нагоду бути частиною життя поранених українських геройів від сходу на захід.

Ця програма, метою якої є надання допомоги у фізичній і психічній реабілітації від післявоенної травми, буде довгостроковим і поточним проектом, щоб молоді воїни, повернувшись з війни, змогли мати нове життя, забути травми, рани і втрати, нанесені жорстокою війною з найлотішим і споконвічним ворогом України.

В Сергія травмовані шия і ноги. Пережив три небезпечні для життя операції. Вижив, одужав і пішов назад, щоб продовжити боротьбу за свою країну.

Я сподіваюся, що самовідданість Вадима, Сергія й Ігоря спонукає вас віддячити їм за їхню вірність і любов до рідного краю, щоб зберегти дорогоцінний дар свободи.

Вже сьогодні поєднайтеся з їхнім духом відданості своєю щедрістю в бажанні відправити в Україну свій дар через програму СУА «допомога жертвам Війни Гідності».

Оскільки цей проект є довгостроковим, ви можете відправляти вашу пожертву щомісячно.

Подумайте про страждання тих чоловіків і жінок, які перебувають на службі своєї країни. Як вони боряться, щоб відігнати москаля від порогу України.

Травматичні ушкодження головного мозку, ампутації рук і ніг, опіки тіла і рубцовування лиця, пошкодження нервів, що ставить їх в крісла-каталки на ціле життя.

Подумайте про стрес, який вони терплять день у день в зоні бойових дій, де не знаєш, коли ворог закидає тебе гранатами. Вони дали і продовжують давати все для їхньої України – країни нашого народження чи наших предків. Ось чому ваша допомога терміново потрібна.

Як тільки ви відправите ваш подарунок, ваша доброта почне помагати пораненим героям у лікарнях, або вдовам загиблих, їхнім дітям.

Вадим, Ігор і Сергій – це не видумані вояки. Це – герої, з якими я мала особисту розмову, коли вони лежали в лікарні. Рівно ж, я розмовляла по телефону з вдовою Христею Чернюх, яка залишилася з малим хлопчиком і очікує другу дитину, яка народиться вже без тата.

Ліда Білоус,
референтка суспільної опіки СУА.

JOURNEYS IN ABSTRACT ART: An Interview with Pat Zalisko

by Olesia Wallo

Could you please briefly describe your journey in art: did it begin at an early age or was creating art something that you discovered for yourself later on?

I had always painted or drawn. As a child, my earliest art form, like it was for many of us, was creating *pysanky*. As soon as my mother and grandmother saw that I could hold a pencil or crayon, I had a stylus in my hand, and they gave me a raw egg. My mother was a member of UNWLA Branch 72 in New York City, and the branch members had their meetings at the Ukrainian Institute on East 79th Street and 5th Avenue. During Lent, she would take me to their workshops, and I would make *pysanky* there. My father would drive my mother to the meetings and often take me across the street to nearby museums, so I was always exposed to art.

I do not have a formal art education, however. I wanted to go to an art university and was admitted to a good one, but my mother was insistent that I have a practical career—one that would earn money. She was a NYC girl and believed that all artists lived in lofts in Greenwich Village. However, she was very supportive that I was creating art. She would visit art supply stores and buy supplies for me. She and my father were constantly exposing me to the visual and performing arts, taking me to galleries, art centers, ballets, operas, museums, etc. They just would not let me pursue the arts as a profession. Instead, I became an attorney and practiced law for about twenty-five years. I was licensed in New York and New Jersey but practiced mostly in New Jersey. For ten years, I was a prosecutor, primarily in homicide, child abuse, and major crimes; and served as New Jersey's Public Guardian for Elderly Adults. I retired as a government attorney from the Office of Administrative Law where I mediated cases.

When I moved to Florida in 2004, my passion for creating art was renewed. We moved to a small community, which has a very good residency program and art centers. Many famous contemporary American artists have studied or taught there as master artists. I started studying with some of the artists who had retired or moved to this area, or who would visit the compound at the Atlantic Center for the Arts to teach. I had many terrific instructors, and I just rekindled my

interest in art. Before I retired from government service, I also started taking art classes. One could say that I was reintroduced to studio art in mid-life, and I have not looked back since then. Yet I have been looking at and studying art all my life.

You work primarily with abstraction. What attracts you in this style of art?

Actually, when I started painting and drawing, my style was representational but it became easy and not enough of a challenge for me. As I mentioned, I also love art history and studied it. The contemporary masters have long fascinated me. I never really understood abstraction—this non-representational and, to me, spiritual language—so I decided to pursue and try to understand it. I am not convinced that I do completely even now, but I know that it speaks to me and communicates what I want to say. It is very emotional: what I am putting into my art is felt rather than seen with the eye. There was a famous artist in the twentieth century—Paul Klee—who once commented, “One eye sees, the other [eye] feels.” I believe that this is true. Lately, my references have been something external: my art represents a timeline. It captures those flashes or glimpses of things that I have experienced through my eyes and senses. That is what my work is communicating.

Some of your art responds to key political and historical events that occurred in our historic homeland, Ukraine. I know that you have a series of paintings that commemorate the Holodomor, and more recently, you have done work on the Euromaidan protests in Kyiv and the downing of the Malaysian airliner over Eastern Ukraine. What has it meant to you to have created these pieces?

Ukraine is part of my heritage and soul. My grandparents were born in Ukraine and came to the United States around the turn of the twentieth century. My grandfather was one of the original members of the UCCA—Ukrainian Congressional Committee of America. My maternal grandmother, who lived with us, was one of my primary influences in childhood. Both she and my family ensured that I did not speak a word of English until I was about to start kindergarten. I also

Pat Zalisko. Maidan. © P.H. Zalisko 2014

Pat Zalisko. Hrabove. © P.H. Zalisko 2014

Pat Zalisko. Indian River. © P.H. Zalisko 2014

Pat Zalisko. North Lake. © P.H. Zalisko 2014

Pat Zalisko. Tomoka Trail. © P.H. Zalisko 2014

Pat Zalisko. Broward 8-14 © P.H. Zalisko 2014

went to a Ukrainian school on Saturdays. Today I am a member of the UNWLA (Branches 56 and 136). Ukraine is a large part of my identity. I am an American, but I also know that Ukraine is my soul.

In the 1990s I visited Ukraine: I taught there and saw where our people have been. Things that happen in Ukraine are very meaningful to me. In particular, stories of the Holodomor had a huge impact on me. When I created that series of paintings, I did extensive research. I read *The Holodomor Reader* by Professors Alexander Motyl and Bohdan Klid, as well as *A Candle in Remembrance*, translated into English and published by the UNWLA. The stories of survivors were so poignant! In the Holodomor series I made an effort to incorporate materials that people were forced to eat in order to survive, such as dirt, leaves, and berries.

Over the years I have met so many Ukrainians whose family members were killed. Most recently, I also lost an old friend with whom I grew up in this country—a man named Markiyian Paslawsky. In his younger years, Markiyian had served and risen in the ranks of the United States military. Even before Euromaidan erupted, he had returned to Ukraine. He joined the volunteer Ukrainian forces and was killed in the east, in the battle of Ilovaysk—shot by a coward.

So I am sensitive to what is going on in Ukraine, its many past and present painful events. My art communicates a sense of tragedies such as these. And maintaining this awareness of our heritage and history—in our language, art, culture, studies, parenting—prevents those who would extinguish Ukraine from ever succeeding.

You are a member of the National Association of Women Artists. Could you please explain the significance of this organization in the world of art?

It is the oldest organization of female artists in the United States, and all of its members are juried. In other words, your portfolio is reviewed by a panel before induction. Among its ranks were artists such as Mary Cassatt and Louise Nevelson. I participated in a gallery exhibition in New York City, and won the top award for acrylic painting. The award was presented by one of the Association's past vice presidents, Faith Ringgold, a legendary contemporary African-American visual artist. It was an honor for me.

The purpose of this organization is to promote the work of major female artists, and I am a member of the Association's Florida chapter. This chapter recently organized a group exhibi-

tion celebrating the Association's 125th anniversary, and two of my pieces—*Maidan* and *Tomoka Trail*—were included in this show at the Armory Art Center in West Palm Beach. Another is coming up in Washington, DC.

Congratulations on this honor! I understand that the process of selecting works for such an exhibition is quite complex?

The events are juried and judged, usually by a professional curator, professor, or gallerist.

For example, my art will also be included in another exhibition, *National Art Encounter*, at Naples' von Liebig Center, opening in March. That show received almost 400 applications from around the United States, but only 37 artists were accepted. My work *Broward 8-14* was accepted, and the juror was Dr. Carol Damian, who is a professor of art and art history and past curator of the Patricia and Phillip Frost Art Museum in Miami.

For people who are just starting out, it can be a little discouraging. I have tried not to take rejection personally. I realize that not all art is going to appeal to everyone. Even members of my own family, including my own husband, might not like everything I produce. And that is fine.

Recently you have also received a fellowship in an art residency program at the Virginia Center for the Creative Arts. Could you describe what this program entails and what you are planning to accomplish while there?

Residency programs are competitive: artists are competing against many other very talented artists who probably deserve to be there. Often program directors bring in outside jurors as panelists.

In my work, I am highly influenced by my environment. Right now I happen to live in a place that is beautiful most of the year: it is warm and pleasant, and invites you to venture outdoors. We have a boat and often spend time on the water. When I was younger, I was an avid scuba diver, and many of those experiences find their way into the art that I am creating. During this residency, I am hoping not just to continue this dialogue with the environment (and I will be living in the foothills of the Smokey Mountains), but also to explore it in a three-dimensional way. I have been tempted to do this for a long time.

НОВІ КНИЖКИ: Лідія Купчик. "ЖИТИ ЗА ШЕВЧЕНКОМ зможемо?" – Місіонер – 94 с.

27 грудня 2014 р. у Львові в Музею етнографії відбулося урочисте завершення ювілейного року Тараса Шевченка та презентація книги Лідії Купчик "ЖИТИ ЗА ШЕВЧЕНКОМ зможемо?"

Про Кобзаря, про презентовану книгу та про обов'язок повсякчас жити згідно з Шевченковими закликами говорили Ігор Калинець, Богдан Максимович, Андрій Могитич та Володимир Волошин.

Животворне слово Кобзаря звучало у виконанні Народного артиста України Святослава Максимчука. Пісні на слова Шевченка виконував соліст хору "Рута" Ярема Ванчицький. Зворушливими були музичні паузи у виконанні молодого скрипаля-віртуоза Ярослава Бронзея. Від видавництва "Місіонер" виступила Марія Городечна.

Також було представлено збірочку львівської поетеси Розалії Тарнавської "Включаєшся тобі, великий наш Тарас". Ведучою імпрези була членкиня Ліги Українських Жінок Любов Шумська. Від імені Ліги виступала авторка презентованої книги, голова Львівської міської організації ВЛУЖ Лідія Купчик та її заступниця Іванна Корнєцька.

У більшості виступів йшлося про актуальність книжки, як і актуальність для сьогодення творів Шевченка; про пророчість Шевченка, про його відчуття Божого покликання, його звертання до Господа з проханням благословення й натхнення, його щирі подяки Всешишньому й молитви за Україну. Промовці підтримували заклик автора сприймати послання "І мертвим і живим..." як особисте звертання Пророка до кожного з нас та жити згідно з Шевченковими закликами повсякчас.

Більшість виступаючих підтримували обстоювання авторкою потреби **встановлення державного Шевченкового свята**. Мусимо всі добиватися цього, бо ніхто більше не зробив для розвитку української нації, для державної незалежності як наш Пророк і Гений Тарас Шевченко...

Чудові слова на адресу автора книги висловив у своєму виступі Богдан Максимович, головний інженер проекту Інституту "Львівдіпронафтохім", член Президії Львівського Крайового Товариства "Рідна Школа":

"Чи зможемо ми жити за Шевченком, запитує добродійка Лідія Купчик читачів свою новою книжкою. Запитує і мене. Відповідаю – не тільки зможемо, а ЗОБОВ'ЯЗАНІ!"

"Жити за Шевченком зможемо?" – ця остання книжка авторки – крик душі Громадянина України з великої букви. Дійсно, таку книжку ТАК написати може лише Громадянин – по духу і по чину.

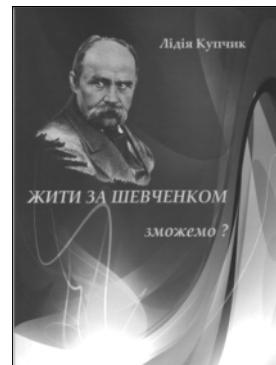
Тому щиро дякую пані Лідії за цей громадянський подвиг – зуміти так мобілізувати свій дух, щоб усі болі України, зображені творчим генієм Шевченка, перепустити через своє серце для того, щоб таким же болем забриніли наші серця і запалали прагненням до великого чину на благо нашої країни".

Ця книга повинна бути на видному місці в кожній українській родині. Автор книги просить про це у Післяслові: "І всі – кожен на своєму місці, у своїй сім'ї і у своїх колективах, в ювілейні роки і повсякчас – виховуймо наступні покоління на порадах і силі геніального впливу Великого Кобзаря.

Впевнена: виховані на творах Кобзаря люди, ті, хто щиро перейметься його ідеалами, не зможуть обкрадати рідну державу, не скривдять брата-українця, не думатимуть лише про свою сittість та вигоди...

Незачерствілі серця обов'язково зачерпнуть і для себе здатності любити близькіх, жити не лише для себе, а для загального добра".

Слід відзначити прекрасне оформлення обкладинки книжки, яке здійснив син пані Ліди Купчик. На звороті обкладинки поміщено світлину великої і дружньої родини Купчиків, які на запитання: жити за Шевченком зможемо? відповідають: "СТАРАЄМОСЬ..." .

Історія однієї фотографії

Це історичне фото з привітання Патріярха Йосифа Сліпого на летовищі Генкок у Сирекузах, Н.Й., у 1968 році. На фото: перший зліва Патріярх Йосиф, владика Василь Шмондюк, конгресмен Вільям Ф. Волш (Rep. William Francis Walsh), мгр. Михайло Рубич, Василь Жмур.

Маленький хлопчик в гуцульсько-му сторої – це Борис Гудзяк, який вітав Патріярха Йосифа на американській землі. Видно, як уважно дивиться малий Борис на величну постаття Патріярха. Чи знов він тоді, що стане також величною духовною постаттю Української Греко-Католицької Церкви; видатним релігійним і громадським діячем і провідним науковцем у галузі історії Церкви; що буде відроджувати цю Церкву в Україні після виходу її з підпілля; що буде засновником Українського Католицького Університету у Львові і стане його президентом; що стане єпископом УГКЦ у Франції, Швейцарії та країнах Бенілюксу; що отримає найвищу нагороду Франції – кавалера Ордена Почесного Легіону?

Щиро дякуємо за надіслане фото пані Ірені Зелик, членці 64-го Відділу СУА, а також пані Марійці Дупляк та пану Миколі Дупляку за допомогу у визначенні осіб на фотографії.

Лист на фронт

Милий Друге!

Не знаю Твоого імені, не знаю, як виглядаєш і скільки літ маєш. Але знаю, що Ти є ТАМ

Там – де найбільш потрібно

Там – де найбільш важко

Там – де страшно й небезпечно

I тому стаєш Ти рідним і дорогим.

Ніколи не сподівалися сучасні українці, що станемо свідками війни. А вона прийшла до нас – неоголошена, підступна і жорстока. Але вона виявила, що має Україна вірних синів, чудових, хоробрих захисників. I серед них – ТИ.

Я і тисячі, мільйони українців гордимося нашими захисниками і молимо Господа Бога, щоб охороняв їх усіх.

Я уявляю (наскільки це можна не будучи там), як важко Тобі і Твоїм побратимам. Уявляю польові некомфортні умови, уявляю, як чигає навколо небезпека, як кулі й жахливі снаряди летять на вас, як мучать спека й важкі обладунки... Мені здається, що це – пекло на землі. Але ви не грішники! Ви борці зі злом!

Тому молюся за всіх, і за Тебе, що тримаєш в руках цього листа. Прошу Господа, щоб допоміг вистояти, уціліти. Я нічим більше не можу допомогти, лише – молитвами і скромними грошовими пожертвами на потреби нашого війська.

Молюсь до Господа Бога, що створив цей світ, до Ісуса Христа, який прийняв жахливі муки

за рід людський, до Матері Божої, яка ласково допомагає всім, хто з вірою звертається до неї, до всіх Небесних Сил. I особливо – до Архангела Михаїла, який на небі очолив боротьбу зі злом. Для мене є дуже символічним, що Революція Гідності і боротьба зі злом на землі почалася саме в день Святого Михаїла – 21 листопада.

Отож щиро молюся за Тебе. Але прошу й Тебе, в міру можливості, молитись, просити Божої допомоги. Хай Ангел Господній ніколи не покидє Тебе.

Я впродовж усього життя відчуваю Божу поміч. I дотепер постійно повторяю прохання до Ангела, якого наєчили мене в ранньому дитинстві:

Ангеле Божий, хоронителю мій,

Ти все при мені стій:

Рано, ввечір, вдень, вночі,

Будь мені до помочі!

Сподіваюся, що і Твій Ангел-хоронитель не покине Тебе. Того дуже щиро бажаю! Бажаю, щоб вийшов Ти з війни цілим і здоровим, вийшов Переможцем! Вийшов на радість рідним і друзям.

А друзів Ти будеш мати багато нових і вірних, бо всі розумні й порядні люди будуть цінувати Твою участь у захисті України.

Можливо, вдастся Тобі приїхати до Львова і ми зустрінемося (у "Просвіті" Галицького району), довідаемося Твоє ім'я та подякуємо за всі жертви, які Ти тепер кладеш на вівтар України.

Будь здоровий і успішний! Нехай Господь збереже Тебе!

Львів'янка Лідія.

Ювілей Української Героїні

У 2014 році, який безмірно наповнений драматичним сьогоденням і новітнім героїзмом, мовби для підтримки борців за гідність України, за її цілісність і волю приходять до нас вельми значимі ювілеї героїчних попередників, стукають до наших умів і сердець своїм невмирущим прикладом, доводять, що Герої не вмирають.

Ось так приходить до нас і постать чудової Українки-Героїні Катерини Заріцької. 100 літ тому народилася (в листопаді 1914 року), щоб назавжди залишитися в українській історії, щоб осявати її велич та щоб зігрівати серця нащадків у важкі часи.

Катерина Заріцька – з когорти тих, хто своїм життям виразно засвідчив любов до України, хто все своє життя посвятив службі Україні і чинив те службіння з Богом у серці.

Мабуть, знаковим є той факт, що правнук Катруся Заріцької, дев'ятирічний Антон Святослав Грін (народився і проживає в Америці) зіграв головну роль в українському фільмі "Поводир", який номінується на здобуття премії Оскара 2015 року як кращий зарубіжний фільм. Фільм відображає правдиві події трагічної української історії в перших роках радянської влади.

КАТЕРИНА ЗАРИЦЬКА (1914-1986)

Народилася Катерина Заріцька з листопада 1914 року в місті Коломиї на Станіславщині. Була дочкою відомого українського математика Мирона Заріцького та Володимири із давнього священичого роду Зофійовських. Батько був видатним математиком, професором, займав поважне становище у суспільстві. Батьки велику увагу приділяли вихованню своеї одиначки. Пізніше, у листах із тюрми, Катруся не раз з приємністю буде згадувати свої дитячі роки, схожі на казку, і дякуватиме батькам за цікаве, гарне життя.

Сама Катруся (так протягом усього життя її ласково називали всі знайомі) була здібна й освічена, в 1932 році поступила до Львівського політехнічного інституту на аграрний факультет.

І ось така успішна й щаслива молода дівчина покинула спокійне й щасливе життя і включилася в боротьбу, яка давала їй лише труднощі й небезпеки...

Ще пару літ тому нашим сучасникам здавалось би це чимось винятковим і не-зображенним, проте цього, багатого на ювілеї, року бачимо такі ж зразки жертовності й героїзму. Традиція патріотичного службіння триває...

Тепер нам ближчою й зрозумілішою є Катруся, яка більше, ніж себе, любила свій український народ, боліла його болями, його несправедливою долею.

Цікаво є згадати, що коли Катруся навчалася в гімназії сестер-василіянок у Львові, однією з її наставниць була героїня минуліх визвольних змагань Олена Степанів. Мовби за вказівкою звища естафета патріотизму передавалася з покоління в покоління тоді і передається далі. У гімназії Катруся вступила до Пласти. А у випускному класі гімназії вступила до Юнацтва ОУН. Навчаючись у Політехніці, працювала в "Юнацтві", а згодом у самій ОУН, виконувала різноманітні доручення Проводу.

8 листопада 1934 року Катерина Заріцька була заарештована польською поліцією та суджена на двох процесах – Варшавському (1935-1936 рр.) та Львівському (1936 р.).

Головним звинуваченням Катерини Заріцької було те, що вона допомагала Григорію Мацейкові, який за дорученням ОУН вбив польського міністра внутрішніх справ Броніслава Перещепіна, перейти польсько-чехословацький кордон, і звісно ж, – принадлежність до ОУН, яка проте не була доведена. Засуджена на 8 років тюрми. Проте завдяки старанням адвоката д-ра Олександра Паленського апеляційний суд зменшив той присуд до 4 років і 6 місяців.

І ось у Станіславській тюрмі вона зустріла однакову по духу й по діяльності людину – Михайла Сороку. Зустрілися вони в тюремній каплиці, куди тодішні в'язні мали

можливість регулярно ходити, хоч і під конвоєм. Під час Богослужіння зустрілися погляди Катруся та Михайла Сороки, який, маючи чудовий голос, співав у тюремному хорі і допомагав дякові. Мовчки зустрілися погляди двох людей і висікли ту іскру, з якої виникло велике кохання. Не маючи змоги розмовляти поміж собою, вони отримали з Божої ласки чудову допомогу в особі в'язничного духовника о. Тарнавського. Отець, збагнувши їхній благородний порив, ризикуючи викриттям і власною свободою, регулярно передавав взаємні листи закоханих.

У травні 1939 року Катруся Зарицька вийшла на волю. А восени цього ж року, коли польська держава розпалася і в Західну Україну вступила Червона Армія, М. Сорока був звільнений із гродненської тюрми. Зразу ж прибув до Львова, де його чекала не лише Катруся, а й вся її родина. 5 листопада 1939 року Катруся Зарицька і Михайло Сорока взяли шлюб у Святоюрському соборі.

Здавалося, щастя усміхнулося їм: по заду роки ув'язнення, попереду – спокійне родинне життя. В очах тогочасної інтелігенції вони вже тоді були легендарною парою. Особливо цінилася гідна, мужня поведінка Катруся на судових процесах. Національно свідома молодь мала її за ідеал та зразок для наслідування.

Проте у березні 1940 року подружжя було заарештовано органами НКВД. У тюрмі "Бригідки" Катруся народжує сина Богдана, якого через 10 місяців забирають Катрусині батьки. В 1941 році в час приходу німців вона чудом врятується з большевицької тюрми, починає навчання у Львівській Політехніці. Одночасно активно працює в Проводі ОУН, в 1942 р. переходить у підпілля, стає місцевим координатором жіночої мережі ОУН.

У 1943 році Катерина Зарицька організує і очолює підпільний Український Червоний Хрест (УЧХ), який поставив медикаменти і надавав медичну допомогу бійцям УПА. Катерина входила до Крайового проводу ОУН, мала свій штаб, що організовував усю жіночу роботу в ОУН-УПА. Надзвичайно важливою справою було створення шпиталиків – мінілікарень для бійців УПА. Потрібно було підбирати надійних людей, нелегально безпечно пересуватися на окупованій землях Львівської, Тернопільської, Волинської областей, організовувати криївки для провідників та бійців УПА, зокрема, для Романа Шухевича.

Таке життя вела Катерина Зарицька до свого арешту.

21 вересня 1947 р. Катерина Зарицька після нерівного бою, в якому відстрілюючись, була поранена, у непримітному стані була захоплена енкаведистами на залізничній станції в м. Ходорові. Опритомнівші в Ходорівському райвідділі МГБ, прийняла отруту, але її повернули до життя, щоб мати жертву для допитів. Два роки тривало жорстоке слідство, врешті вона була засуджена на 25 років тюремного ув'язнення.

Це були роки суворих випробувань, проте навіть за цих умов Катруся не втратила своєї гідності. І змогла завоювати повагу не лише серед подруг по нещастю, але й серед своїх наглядачів і недругів. Вона для багатьох була справжнім еталоном людської гідності й поваги, бо вважала, що люди, з якими звела її долю, ніколи не бачили України, і тому так важливо справити на них гарне враження, адже від того залежатиме їхня уява про Україну. Президія УГВР нагородила Катерину Зарицьку Срібним Хрестом Заслуги.

Останні п'ять років відбувалася ув'язнення у мордовському таборі, а недалеко, в чоловічому, перебував Михайло Сорока, життя якого обірвалося 10 червня 1971 року. Проте з мертвим чоловіком Катерині не дозволили попрощатися. Навіть після закінчення 25-річного терміну її везли на волю етапом через пересильні тюрми, аби не дати їй змоги відвідати могилу чоловіка.

Звільнилась Катерина Зарицька у 1972 році, повністю відбувши 25 років тюрми і заслання. Не отримавши дозволу повернутися до рідного Львова, поселилась у Волочиську на Хмельниччині. Згодом з нею замешкала звільнена з ув'язнення Дарія Гусяк – молодша подруга по боротьбі й ув'язненню, яка до останніх днів Катруся була її надійною опорою.

Померла Катруся у Львові, куди її важко хвору без дозволу перевезли рідні, 29 серпня 1986 року, похована на Личаківському цвинтарі, згодом урочисто перезахоронена у спільну могилу з чоловіком Михайлом Сорокою на почесному місці цвинтаря.

Катруся Зарицька була, є і буде чудовим еталоном людської гідності та мужності, християнської моралі та справжнього патріотизму.

Лідія Купчик,
Голова Львівської міської організації
Всеукраїнської Ліги Українських Жінок.

Станасюк Ольга, УКУ, IV курс, історія

МІЛЕНА РУДНИЦЬКА ПРО ГОЛОДОМОР

В сучасній історії України є багато імен, які були і залишаються для пострадянських людей невідомими, незважаючи на їхній вагомий внесок у справу становлення української державності, у розвиток філософії, політології тощо. Однією з таких досі не оцінених нами видатних українських діячів є Мілена Рудницька.

Мілена Рудницька, яка була вченим, педагогом, політологом, журналістом протягом усього свого життя, зокрема, як член Польського сейму, активно захищала політичні та соціальні права українців. Народилася у 1892 році у м. Зборів. Батько дівчини був з давнього українського роду, а мати єврейкою. У 1906р. її сім'я переїхала до Львова, де Мілена вийшла заміж, а під час Першої Світової війни вони проживали у Відні. Мілена розпочала свою професійну кар'єру в Учительській семінарії у Львові, а у 1920-х роках залишила працю вчительки і повністю присвятила себе громадянській та політичній роботі.

Будучи здібним організатором, очолювала низку жіночих рухів та об'єднань. Ще у 1919 році вона вступила до Національної ради українських жінок, заснованої у м. Кам'яниці. Працювала Мілена в центральній управі Союзу українок у Львові, брала участь в Українському жіночому конгресі в Станіславові. Також репрезентувала український жіночий рух на міжнародних жіночих з'їздах.

У 1928 р. Мілена стала головою Союзу українок і послом сейму Польщі від Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО). Вона повинна була відстоювати права жінок у всіх сферах життя: наполягати на допущенні жінок до тих шкіл та факультетів, доступ до яких був закритий; дбати про відкриття народних та середніх шкіл для дівчат і хлопців; домагатися однакової платні для жінок та чоловіків; порушувати питання статевої етики і т.д.

У 1933 р. увага Союзу українок була прикута до трагічних подій в радянській Україні, де більшовики організували безпредметний голодомор, зростала хвиля чисток і показових процесів над українцями. Голод був спричинений опором, який українські селяни чинили колективізації.

Саме Рудницька однією з перших винесла питання про сталінський Голодомор в Україні на міжнародну арену, виступаючи на IX Міжнародному конгресі нацменшин у Берні у вересні 1933 року. У період Голодомору 1932-1933 років вона була обрана заступником голови Українського громадського комітету порятунку України, який був створений у липні 1933 року у Львові. Головним завданням організації було розповісти світові про масовий голод на українських землях у складі СРСР та організувати масштабну міжнародну допомогу голодуючим. Члени комітету займалися просвітницько-організаційною діяльністю: писали до міжнародних організацій, засновували комітети допомоги українським селянам, листовно зверталися до світових політичних діячів, влаштовували міжнародні конференції та зустрічі. Мілена відповідала за міжнародний напрямок в організації. Їй вдалося, за сприяння міжнародних жіночих організацій і підтримки українських впливових політичних діячів за кордоном, переконати тодішнього президента Ліги Націй – прем'єр-міністра та міністра закордонних справ Норвегії доктора Югана Людвіга Мовінклеля – винести питання допомоги голодуючим радянської України на обговорення Ради Ліги Націй.

Через 25 років після Голодомору Мілена Рудницька написала свою працю «Боротьба за правду про Великий Голод», де, будучи свідком подій, беручи активну участь у допомозі голодуючим, описала весь біль побаченого, а також дії Радянського Союзу, закордонну пресу та її реакції.

У своїй праці Мілена Рудницька ставить найголовніші питання і відповідає на них: чому саме відбувся Великий Голод, чому Радянська влада замовчувала та приховувала це, невже світ не знав про ці страшні події, а якщо й знав, то чому так мало про це говорив? Стаття поділена на підпункти, де авторка розповідає про бібліографію щодо голодомору, про згадки очевидців, про західну пресу, про питання голоду на міжнародній арені, а саме на Конгресі Національностей та на терені Ліги Націй.

Авторка, на мою думку, влучно розпочинає свою працю, а саме з опису подій очима

очевидця, називаючи, без сумніву, подію Голодомору найбільшою катастрофою, яку Україна пережила протягом всієї своєї історії: «Чужинці, які були тоді на Україні, передають, що коли пригріло весняне сонце і сніг почав танути, скрізь по шляхах показалися з-під розтопів трупи селян, яких під час їх мандрівки за хлібом звалила з ніг голодова смерть... По містах, зі страху перед пошестями, приспішеним темпом чистили з трупів заулки і вивозили їх за місто, де ховали у спільніх могилах... села, німі й обезлюднені пручалися в судорогах смерті».

Цією вставкою, розпочинаючи свою статтю, Мілена Рудницька жорстокою, але історичною правдою опису подій привернула увагу читача до того ж, а що буде далі? Свідомі українці, які бажають дізнатися історію своєї держави та свого народу бажали б дізнатися більше і продовжували б читати. Та навіть, якщо б це читали люди, які не вірять в існування Голодомору, у будь-якому випадку, як на мене, зацікавилися б з такого вступу і хотіли б прочитати про те, а що ж буде далі.

А далі Мілена ставить питання: з чого ж варто більше дивуватися: з безпardonності та спритності більшовиків, які обдурили світ, чи з безглуздого світу, який дав себе обдурити? Чи може справа не у сліпоті західних держав, а в без принциповості політики 30-х років? Може світ знав правду про Голод, але примружив на це очі, бо так йому було вигідно?...

Частково у статті Рудницької підтверджують хід її думок, здогадів та знань цитати українських чи іноземних свідків, або ж власні спогади. Так вона пише про американського журналіста Моріса Гіндуса, якого в Америці в 30-х роках вважали знавцем радянських справ і який, будучи влітку 1933 року на Полтавщині, описує свою розмову з двома селянками, що привели його до хати і стали розповідати про все страшне, що коїлося на Радянській Україні, про численні смерті, трупи, спухлих від голоду людей. І жінки при закінченні розповіді сказали, що може люди у світі того всього не знають, просили, аби він розповів про цю трагедію, називаючи себе простими селянами, які нічого злого нікому не робили і не роблять і просили лише «аби світ знав».

Отже, авторка щоразу або запитує себе, або наводить приклади того, що світ все-таки не знав, що діялося на Україні, або, що принаймні, так думали селяни, які хотіли, аби Захід дізнався про події та допоміг. Наводячи знову й знову описи тогочасних страшних картин з життя українського народу, Мілена не

розуміє, що собі думав культурний світ, увесь вільний світ за кордонами Радянського Союзу, коли на Україні мільйони людей гинули від голоду? Що казав на це світ і, головне, що він робив, щоб відвернути цю голодову катастрофу, або бодай зменшити її наслідки? Можна спостерегти, що авторка чим далі, тим більше зосереджується на думці про те, що світ знав, що творилося в більшій, або меншій мірі та зростає її обурення з кожною сторінкою і часто повторювані питання: Чому нічого не робив світ? Де була Європа? Чому мовчала преса?

Зосереджуючись на питанні хто, як і навіщо розпочав цей Великий Голод, автор не сумнівається, що винуватцем подій був сам Сталін, хоча ініціатор засекреченості цих подій ще досі невідомий. Текст переходить до конкретнішої розповіді та опису подій та головних постанов часу Великого Голоду.

В жодній радянській газеті не дозволялося говорити про Голод, або навіть найменшим чином натякати на нього. Не можна було говорити про голодомор у публічних виступах, – саме слово «голод» стало табу, вживати яке було небезпечно. Лікарям було заборонено подавати голод, як причину смерті чи хвороби. Радянський уряд припинив оголошувати статистику населення і взагалі, демографічна та господарська статистика періоду 1932-1933 років засекречена. Обдуренім був закордон, важливим було завдання не дати просочитися цієї інформації на Захід.

За словами Ю. Лайонса, який, як довголітній московський кореспондент «Юнайтед Прес», знав усі справи, цей період був періодом найсуворішої цензури в усій історії радянської Росії.

З початку 1933 року вийшло розпорядження, яким заборонялося закордонним кореспондентам покидати Москву. Подорожувати можна була лише за окремим дозволом Комісаріату Закордонних Справ, і лише за затвердженням заздалегідь маршрутом.

Авторка з презирством розповідає про продажних журналістів, що завдяки корупції, багато журналістів, які не хотіли ризикувати своїм життям та здоров'ям, робилися слухняними щодо влади, переважно через грошову винагороду, наголошуєчи, що предметом цієї торгівлі влади з журналістами було життя мільйонів українських селян.

Продовження в наступ. числі.

Marianna Zajac, UNWLA President

"The hope for an optimistic future, which glimmered in the eyes of the young and the older protestors of EuroMaidan, has abruptly turned into despair... Today, I believe it is fair to say that no one has any idea what the future holds for the citizens of Ukraine. These are historic, yet frightening, times." This was my opening paragraph in the February 2014 issue of *Our Life*. The situation has gone from bad to worse and our organization continues, as it did during the months of the Maidan, to support the Ukrainian citizens in their struggle—through humanitarian aid and in defense of human rights.

The Assistant Representative of the Ministry of Defense of Ukraine (military attaché) at the Permanent Mission of Ukraine to the United Nations Lt. Col. Ihor Dzera visited the Ukrainian communities of the Albany, NY, area on December 25, 2014, to officially accept humanitarian assistance gathered by Amsterdam, Watervliet, and Saratoga Springs. UNWLA Financial Secretary, Vera Kushnir, who resides in the Albany area, had also previously made contact with the Lt. Colonel and initiated the UNWLA's participation in this humanitarian effort. After consulting with UNWLA Social Welfare Chair Lidia Bilous and myself, she purchased winter gear for 100 persons—warm jackets, thermal underwear, warm socks, warm facial masks, elbow-length waterproof gloves, and military trousers. Vera and I met the Lt. Colonel in New York City on Friday, January 2nd, to discuss the logistics of the transportation, the disbursement of the goods, and the obtaining of all required confirmations at the receiving end in Ukraine. This humanitarian aid was expected to reach Zhytomyr and Kyiv on January 14, 2015. More information will follow.

February is traditionally designated as "the month of the Heroine." Ukrainians around the world commemorate the many women who devoted themselves to their homeland of Ukraine and who, in many cases, had laid down their lives for their country. Most of these heroic women will forever remain nameless and are not recorded in history. However, last year, we honored the "Spirit of the Maidan," Ruslana Lyzichko—a well-known heroine of our times—for her contribution

to the Maidan movement.

This year, as the disturbing struggle in Ukraine continues, we support and honor the patriotism and the physical and emotional strength of another contemporary heroine—Lt. Nadiya Savchenko. Nadiya Savchenko is a Member of the Ukrainian Parliament and a Parliamentary Assembly of the Council of Europe Delegate. Nadiya is on a hunger strike following 6 months of being held in Russian detention, after being taken prisoner in Ukraine by pro-Russian militants. She has been on a hunger strike since December 13, 2014, and has stated categorically that she has no other means of fighting the injustice against her and will not stop it "until the day I return to Ukraine, or until the last day of my life in Russia!" She has been moved to solitary confinement and the prison authorities are refusing to pass on letters to her. Her reply to the UNWLA's letter (see the January issue of *Our Life*) was one of her last communications. Nadiya's lawyers tell us that she is getting very weak (I am writing this article on January 14th). The UNWLA has initiated that New York City diaspora organizations come together and jointly work towards a press conference to be held on January 26, 2015—the day which has been designated the global "Free Nadiya Savchenko" day by Nadiya's attorneys. On the evening of January 13th, a conference call was held and an ad hoc committee was formed, to be led by the UNWLA; the committee included representatives from UNA, UCCA (National and local NY), the WFUWO, the Ukrainian World Congress, Razom, Ukraine Abroad, the Ukrainian Federation of America, Plast, and Advancing Human Rights. The goal of the press conference is to raise awareness about the current condition of Lt. Nadiya Savchenko, the circumstances of her captivity, and her very long and dangerous hunger strike. We pray that Nadiya survives this perilous ordeal. Details will follow in the next issue of *Our Life*.

In my most recent communication with the President of the Ukrainian Women's League of Ukraine, Oreslava Khomyk, I requested that she share with us her thoughts and feelings about current events in Ukraine. I quote from her response: "The war of Ukraine with its eternal enemy—Russian imperialism—has changed not only Ukraine, but is changing the European landscape, is changing the world. Without any exaggeration I can say that the fate of the world is being determined today here, in Ukraine, and the role of Ukrainian women in these processes is enormous. The Ukrainian woman is fighting with arms on the front; is engaged in volunteering, often at the risk of losing her life; is providing clothing, food,

and medicine to the soldiers; and is taking care of the wounded and their families. Every day her prayers ascend to God begging for peace for her country. No member of the Women's League could ignore these events—this includes both the *Soyuzianky* in Ukraine and the *Soyuzianky* worldwide. Together we are strong! We are confident that victory will come to Ukraine, for truth is with us. I must add that dozens of wounded Ukrainian soldiers and their families thank the UNWLA for its continued moral and financial support."

On December 17, 2014, the Ukrainian Catholic University held an open lecture by Donetsk National University Professor Helen Styazhkina "Women in Ukraine, Daily Occupation: Differences, Resources, and Survival." This lecture addressed the role of the woman under occupation and can serve as a complementary analysis to the above comments made by Oreslava Kholmyk. The UCU event was organized and sponsored within the framework of the UNWLA Lec-

tureship. The full video of the lecture can be accessed at:

[**http://uamoderna.com/videoteka/styazhki-na-lecture-occupied-women**](http://uamoderna.com/videoteka/styazhki-na-lecture-occupied-women)

If you recall, in the January 2015 issue of *Our Life*, I wrote about Tatiana from Luhansk and how her personal story and the short time we spent together struck me. A few days ago, Tatiana sent me an e-mail. I invite you to read an excerpt:

I told my parents about you and your job and that I am very happy to meet you! I believe that nothing is accidental in life because I met you when I really lost hope that someone cares about this war and about people in this area. And I could not imagine the existence of your organization. I am proud of what you are doing and how you love Ukraine! Thank you for this!

I pass Tatiana's thank you onto everyone who supports our organization, our projects, and our efforts in Ukraine!

As of January 1, 2015, Ulana Zinych, UNWLA First Vice President, reluctantly resigned from her post due to personal reasons. Both personally and on behalf of the entire UNWLA leadership, I would like to thank Ulana Zinych for her dedication to the organization by filling the post of First Vice President since May of 2008. The First Vice President wears many hats while she acts as the President's adviser and confidante, and sometimes even secretary. Ulana fulfilled all of these duties with enthusiasm and professionalism, as well as grace and a sense of humor. Ulana has promised to remain active in the organization "behind the scenes." We wish her health and good tidings!

We are most fortunate that Roma Shuhan, UNWLA Honorary Member and a longtime member of the Executive Committee, has agreed to assume this post. We look forward to working with her.

You will be missed, Ulano!
Welcome, Romo!

ATTENTION AUTHORS

Please send in your submissions, questions, and suggestions in Ukrainian or in English to the email address printed on the front inside cover of *Our Life*:

unwlaourlife@gmail.com

War in the Prose of Olha Kobylianska

When World War I broke out a century ago, bringing much loss and devastation into the lives of Ukrainians, it also entered the Ukrainian literature as a major topic of work by many writers, including Olha Kobylianska. Observing the effect of war on the Ukrainian civilian population in the Austro-Hungarian Empire, Kobylianska wrote a series of anti-war short stories, the plots for which she often took from real life.

All of these stories focus on rank and file individuals, often peasants, and their experience of war—rather than the big wartime politics or mass battle scenes. The story featured below, “A Letter to His Wife from a Soldier Sentenced to Death,” communicates well what Kobylianska perceived to be the greatest tragedy of World War I for Ukrainians: this war was an entirely foreign affair to most of them; yet so many were forced to fight in it—often against their Ukrainian brothers on the other side. Such is the lot of the story’s central character, who will lose his life not on the battlefield, but due to an absurd misunderstanding and the ruthlessness of an Austrian military tribunal where no one can understand his Ukrainian. Vasyl would much rather be home with his wife and seven children, working his land, rather than fight in this senseless war. And it is precisely this senselessness that in the end deprives him of his home, his family, and ultimately his life.

With the conflict in the Donbas still in full swing, Ukrainian stories about war—even if they are a century old—have the capacity to speak to us in new and poignant ways. Kobylianska’s story, too, has much to say about what wars—whether senseless or necessary ones—do to a human being, both physically and psychologically. — Olesia Wallo

Olha Kobylianska

A Letter to His Wife from a Soldier Sentenced to Death

(1915)

My dear wife, my beloved Mariyka!

By the grace of our Lord God, I am well, and I wish you the same good health.

There is nothing more I can say...

What I shall relate to you now is most painful, Mariya! I know that my words will cause you grief, but I must write you the truth, the whole truth... I am being ordered to do so by my conscience and by our Lord; He can see best what is happening now in my soul...

That's how it is, Mariya.

Not long ago, I dreamt that I was dead, and bullets were whistling all around me. I no longer remember clearly if they were coming from far away or from nearby, but it seems to me that this did not really concern me at the time.

I felt no pain, and no blood flowed from any wound.

I was dead.

But in my soul there was pain, such a deep, heavy sorrow, that even the din of the shooting could not drown it...

Oh, Mariya, you were to blame for that sorrow. You alone in all the world—for, as my dream continued, I saw that I had been shot—and, even in the midst of our seven children, you

could find neither peace of mind nor solace in work. Instead, you cast about in all directions for a way to end your life... and all because I was dead.

In your despair, you once ran into the field to drown yourself in the pond, but my father followed you and prevented you from losing your soul. Another time, you stole away into the forest to hang yourself on a branch—I am filled with terror even today when I recall this. A third time, you went to the railroad tracks at night and waited for the train's red lights so that you could cast yourself under its wheels, but once again my old father rushed up and stopped you from killing yourself.

Mariya, my dear wife, how have our children harmed you that you would want to make orphans of them? They are still so tiny, just little specks, and there are so many of them, my dear wife! What would they do without you and without me?

Oh, my wife, do not lose your mind, do not lose it; for this is what happens here, in the midst of war, to some of our soldiers who have seen too much blood, too many blown off heads, arms, and legs, and can no longer put up with the

horror of it all.

But don't you lose your mind, my wife!
You have seven children!

That's how it was.

And I had to tell you all of this. Do not forget about this dream. And later, when our children are grown up, let them relate it to their children. Let it not be lost, even though their father has marched off their horizon...

...Did one of the children shriek just now, as if some phantom were approaching it? Is one of them ill? Perhaps the youngest? Is death sneaking up on it? Death is the master everywhere now, and a child senses this and screams...

Do not become ill, my wife, because then the little one who suckles your breast will follow its father. Perhaps it's a boy? I did not see it, this seventh one; I was marching farther and farther away from it when it came into the world.

Look after this child, Mariya; I fear for this seventh one...

Once more, and for the last time, I have been brought back from the military office to this prison, and once again I am sitting alone as before...

Never kill crickets, Mariya, even if they crawl on your breast or on your lips.

Back home, crickets chirp in our house when dusk falls, when a fire burns in the oven-stove, when people come home from working in the field, sit on the *pryz'ba* [*earthen embankment abutting the house*], and wait for their supper... It is then that they begin to chirp in some nook... where they are hidden, in deep crevices...

I have to cry, Mariya... My eyes ache so badly, it's as if I had balls of fire in my head instead of eyes... Oh, Mariya! The Lord sees everything... Do not kill them!

I still have two hours left to sit behind these stone walls, and the cricket that has crawled in here unnoticed chirps so plaintively from time to time that I see before me my native country, my fields, my home, and you and the children. It is the last comrade that I will hear. A cricket!

How wonderfully our grain rippled last year, Mariya! And it is rippling this year, my wife, oh, yes, how it is rippling this year as well. But am I reproaching it?

...The more tightly my lips are pressed together, the more the tears flow from my eyes. But I do want to write to you—and don't you cry!

It is so quiet in my prison cell—even the light creeps in almost furtively through the grate. And only the two of us are here—the cricket and I. It keeps track of me, and I listen to it, and tears fall from my eyes. No one hears me. I am a stranger here; I am what the war has made of me, for the judgment went against me.

"Chirp on, my comrade. Don't stop! Back home my seven children are chirping at their mother's knees as she cooks their food for them, and their father is in prison awaiting death..."

Death is not evil, my wife. Do not complain about it. Does it thrust itself on anyone? Does it come on its own? It is always some other misfortune that brings it.

"Oh, cricket, you are my last, my final comrade who reminds me of my native land... and of my death... But hush..."

It has fallen silent for a moment... I *had hoped*. Now, let death come, I am not afraid.

If only it were not for *one thing*, my wife. In my soul, a *question*, like a bucket full of blood, keeps emerging and coming to the fore, and then it sinks back down again—what am I suffering for? For what? Is it my *language* that is to blame, the distance from my native land—my fatherland? Or is it because God is the only witness of my innocence? I heard so often that our peasants were accused of betrayal, so often, but hush... It's all over. Together with my question approaches my final destiny.

I still have two hours to live... I was able to secure *this much* by pleading with the gentlemen in the military tribunal, so that I could write some more to you before they *shoot* me...

And so I am writing, little by little, like that worn-out horse that pulls the plough with its last ounce of strength. The end has to come somewhere. Do you see it in me, my wife? Where is the dividing line?

I marched away with my regiment to Italy. Here, misfortune struck me. It comes and goes, but when you do not look to see where it is coming from, then others come and tell you what you are, and you stand and look, and you stand and think, but all the while, you are what you were before... a doomed man.

Yes, Mariyka. You should thank God that you're a woman. It takes a lot to be a woman, but it is still more difficult to be a man. A

soldier.

When we had to retreat from—Lord forgive me, but I no longer remember the name of that place—I was left behind in the trenches. I was asleep, dead to the world. None of the ones who were retreating woke me up. Because at times like that it's as if someone had startled a flock of birds—everyone flees wherever his eyes take him, and no one thinks about anybody else.

I must have been sleeping on my knees, because when I finally awoke I was kneeling in the trench. It was the silence that woke me. Would to God I had never awoken!

Then I crawled farther along the trenches looking for my comrades. But I did not find anyone; it was deserted and quiet everywhere. I roared with grief, because they had left me by myself.

Oh, Mariya, Mariya, you don't know what it means to be a lone soldier in a war. What *grief* means...

I was left, as it seemed to me, all alone in the country of my enemy. Who was to be my comrade now? Can you not guess? But I'm not complaining. I finally crawled out of the trenches of the reserve army... But... you don't have to know everything, and I don't have enough time. I have a little less than two hours to live, and I want to spend my last two hours in this world with you.

I wandered around everywhere, without being noticed by anyone; I was searching for my regiment, for my comrades; I went without food, but I avoided the enemy, for I did not want to fall into their hands. But I was not thinking about my life then, just as I was not thinking about it when bullets fell like hail around me. I was accustomed to bullets; I walked about in them as one walks in the rain.

But that was nothing, my dear wife. When you were giving birth to our seven children—to our first, our second, our third, and then finally to that seventh one—did you think about your life? You did what you had to do, what could not be done differently.

The same is true of a soldier at war. A man does not think. He trembles, deafened by the roar of canons; he goes numb amidst the terrible roaring... shrieking... howling... and nothing matters to him. He only wants to push forward—ever faster and faster—the power that lies in the steel. Always more and more.

Here a man is not what he was at home, Mariya. Here, a man is... is—I know this only now, since I have been looking death in the eyes so of-

ten, without feeling any fear—a *man is nothing*, my wife. You don't know this.

Something other than us is at work here. Here steel is at work, and the soldier is nothing, and the man he used to be at home is nothing, and many hundreds and thousands—they are all nothing. And God...

Oh, Mariya! Was it I that screamed? Or was it your voice that found its way to my ear... that broke my heart? Mariyka!

Later, our soldiers found me in those trenches from which they had been forced to retreat. I was so weak from hunger I could hardly stand, because for all those days I had eaten almost nothing.

In my chest pocket I had a lump of my native soil; my father had tucked it into the bosom of my coat when we were parting for the last time, saying: "If you should fall in battle in a foreign land, this native soil will lie on your breast and lead you to God himself. It is holy."

Now they have taken my native soil away from me, pulled my weapons from my shoulders, placed me under guard, and brought me before a military tribunal. I did not know what I was guilty of. The hunger and the worry made me as weak and helpless as a child. Was it because I fell asleep when they were retreating from the trenches, and perhaps because, as a result of this, I saved myself from the enemy?

I wanted to defend myself, but I did not understand their language too well, just as they could not understand mine. A military tribunal is merciless, swift—like a blazing rifle. It does not ask questions; it only fires. It may strike you, or it may not; that's why it's a rifle. And I and my maternal language—we both suddenly felt the ground give way beneath our feet. Something happened; a few words were spoken in a foreign tongue—and both I and my language drowned...

Hush, Mariyka, hush!

I understood what they told me.
I will be shot for treason.

No one understood my language. It was so foreign and so neglected. But then, who even listened to it? It means nothing to foreigners. But did I mean anything to them?

I will be shot—for treason. I have nothing more to say. I'm prepared. It is a good thing that I will close my eyes.

It is your eyes and the eyes of our children that will see what the future will bring, for I have not lived to see anything, except perhaps, that I

and my language have to die, that not even a bullet of the enemy ripped open my chest, but only a deep, dark grief that will return me to my native land with closed lips, a raised hand, and a dumb silence...

Mariyka, don't cry! Look here now, don't think about me. Think about the land I am leaving you. About the little green plot through which a stream gurgles, and where the spreading willow grows, the one from which we used to break off branches every year to have them blessed in church on Palm Sunday.

Keep our cow in mind; she feeds everyone in our home. And she lowed so mournfully when I pitched hay into her manger before I left for the last time. See to it that she never goes hungry.

Keep our children in mind; I am leaving them in your care.

Do not forget about my old father who is losing a son. It was only when I was leaving that I noticed his hair has almost all turned white, and

his back is stooped. I am not asking what has become of him now. Respect him and take special care of him.

Do not lose your mind the way one soldier did during the war. Do not lose it, my dear wife!

Take care of yourself—it was to you I pledged my fidelity—and do not forget the years that we had together.

Gaze often at the sun, at God's sun that I now have to forsake at such an early age...

And from time to time ... light a candle before the icon of our Saviour...

Your husband, Vasyl V.

*English translation by Roma Franko;
edited by Sonia Morris*

Reprinted with permission from *But... The Lord Is Silent: Selected Prose Fiction by Olha Kobylianska and Yevheniya Yaroshynska*. (Women's Voices in Ukrainian Literature, Vol. III). Saskatoon, SK, Canada: Language Lanterns Publications, 1999. Pp. 288-94.

NEWS from UCU

A SEMINAR ON AVOIDING BURNOUT TAKES PLACE AT UCU

The UNWLA Lectureship in Women's Studies at the Ukrainian Catholic University in L'viv and the Dean's Office of the UCU Humanities School co-organized a lecture on the topic of emotional burnout among teachers and other professionals. The lecture took place on December 16, 2014.

"Professional or emotional burnout begins when we cannot or do not know how to handle minor conflicts or problems which we encounter on a daily basis. It begins with everyday stress," noted Dr. Natalia Machynska, who delivered the lecture to an audience of teachers, psychologists, and students. The lecturer explained that stress first causes us to become emotionally exhausted and eventually leads to burnout. She pointed out the three stages of burnout: anxiety, resistance, and exhaustion.

In order to avoid professional burnout, Dr. Machynska suggested changing one's professional responsibilities, or even one's place of work, every 5-7 years. "One should not fear change," she emphasized.

Change is beneficial because when a person loses interest in what he/she does, emotional burnout can be accompanied by depersonalization or minimization of one's achievements. The latter occurs when an individual begins to believe that he/she will not be successful in any of their activities and that in general he/she is not capable of doing anything well.

In order to minimize stress, one should try to change oneself and not others. It is important to learn how to take things in stride and see the big picture. It may be helpful to learn better time management and/or reduce one's workload—especially the number of high-stakes decisions one must make as part of a job. Finally, one should respect one's needs and desires instead of ignoring them or putting them on the back burner.

Поправка. В січневому 2015 р. числі "Нашого Життя" на ст. 23 в підписі світлини членів 64-го Відділу СУА пропущено прізвище Ірени Зелик. Перепропушмо за недогляд.

Correction. In the January issue of *Our Life*, the article "Meeting with Lt. Nadiya Savchenko's Attorneys at the Ukrainian Museum in New York" was mistakenly attributed to Roksolana Misilo. In fact, the article was written by Ulana Zinych. Our sincere apologies to the author!

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

Гості в нашім бюрі

Ми мали велику честь вітати гостей та поділитися працею Стипендійного бюро СУА.

Щиро дякуємо пані Ларисі Дармохвал за обширний післяконвенційний репортаж історії та діяльності Стипендійної Акції СУА.

Марія Полянська,
референтка стипендій СУА.

Зліва направо: Марія Полянська, Лариса Дармохвал (посестра-союзянка з України), гість Зоряна Гафткович (член Екзекутиви СУА), М. Орися Яцусь, та Анна Кравчук.

**Запрошуємо загостити до нас за домовленням телефоном 732-441-9530,
будь ласка, залишіть записку, або е-поштою: email: nazustrich@verizon.net**

До нас пишуть...

До Шановної Комісії Стипендій!

Наш 22-ий Відділ маліє і входить в "Було колись".

З великим привітом і малим датком 50.00 дол. на потреби Стипендійнох Акції СУА,
Остаюсь з пошаною до Вас,

Ольга Люшняк.

**Немаємо слів подяки за надзвичайну та довголітню підтримку нашої Акції!
Сердечне спасибі!**

М.П.

Звернення до жертвоводавців:

**Просимо ласкаво прислати свою знимку до поміщення у наступній звітній брошурці
Стипендійної Акції СУА за роки 2008-2013.**

ПОЖЕРТВИ ЗА ГРУДЕНЬ 2014

2,420 дол. – Ihor Szeremeta;
по 1,000 дол. – Любa Більовщук (98), Уляна Стек (49), Gary & Irene Wolfe (47);
890 дол. – Dr. Maria Voytovich & Laurie Gauper (ML);
660 дол. – Мирон Б. Кравчук (98); Ukrainian National Home Foundation, Passaic, NJ; 3-ій Відділ СУА;
по 500 дол. – Christine B Smith, 62-й Відділ СУА;

498 дол. – Zenon Derzko;
по 400 дол. – 30-ий Відділ СУА, 95-ий Відділ СУА;
по 330 дол. – Марта Мулик Баксер, Марія Д Безушко (вільна членка), Юрій Б і Анна Зелінські, Adrienne Choma, Esq., (86), Ася Гумецька (50), Alex & Irene Khowaylo (62), Володимир і Богданна Слиж (83), Надія А Яворів (98), George A Yemetz, 53-ий Відділ СУА, збірка 91-го Відділу СУА, 98-ий Відділ СУА;

300 дол. – д-р Оксана Голіян;
по 220 дол. – Walter & Tamara Denysenko(ML),
Christina M Saldana (86), Anna Tychanski
(103), 65-ий Відділ СУА, 101-ий Відділ СУА,
131-ий Відділ СУА;
200 дол. – Raymond & Henriette Oberleitner (98);
150 дол. – д-р Йосиф Данко (108);
по 110 дол. – Ліда Бойко (56), д-р Дарія Нова-
ківська Лисий (54), Larissa Fox, Lidia Horochiwsky,
Larissa N Pundy-Bozio, OD, George &
Zoriana Stawnychy, 78-й Відділ СУА, 113-ий

Відділ СУА, 132-ий Відділ(132);
по 100 дол. – Marie Kotlarchuk (91), Irena La-
bensky (91), Ірина А. Сайкевич;
80 дол. – 91-ий Відділ СУА,
63 дол. – Рената Бігун (28);
по 50 дол. – Марія Бакалець (вільна членка),
Ольга Лушняк (22);
по 20 дол. – Ольга Коваль (24), Оксана Козяк
(91), Богдана Михайлів (91),
10 дол. – Ola B Cehelsky (91);

Щиро дякуємо за Вашу благодійність!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА

М. Орися Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530
Email: Mariapolanskyj@verizon.net

UNWLA ENDOWMENT FUND for
WOMEN'S STUDIES

ТРИВАЛИЙ ФОНД СУА
Жіночих студій

500 дол. 78-ий Відділ ім. Олени Степанів у Вашингтоні.

\$200 In memory of **Lesia Kyzyk**. Vera Kryshatsky and Roma Aliperta.

\$100 In memory of **Stepan Krawczeniuk**. Roxanne & Andrew Kyzyk.

Our sincere thanks to our contributors. Жертоводавцям щиро дякуємо!

TO CONTRIBUTE TO THIS EFFORT, PLEASE MAKE YOUR CHECK PAYABLE TO
"UNWLA" with the notation reading "UNWLA Endowment Fund at UCU"
AND MAIL DIRECTLY TO UNWLA HEADQUARTERS 203 SECOND AVE, NY, NY 10003

СУСПІЛЬНА

ФОНД ДОПОМОГИ СИРОТАМ В УКРАЇНІ

In memory of **Maria Komar**:

\$250 Menz, Bonner, Komar & Koenigsberg.

\$50 Joseph & Anne Fitzpatrick.

100 дол. Замість квітів на гріб св.п. **Степана Кравченюка**. Маркіян і Ліда Стасюки.

100 дол. В пам'ять бл.п. **Христини Целевич-Кушнір**.

Родині засилаю мої щирі співчуття.

Ольга Городецька.

In memory of **Stepan Krawczeniuk**:

\$150 Adrian Krawczeniuk.

\$100 Diane Sipe; Christina A. Stasiuk; Borys, Vsevolod, Bohdan & Andrij Krawczeniuk.

ФОНД ДОПОМОГИ БАБУСЯМ

100 дол. Яніна Пилипчак.

ГРУДЕНЬ 2014

На тривалий фонд ім. **Віри Менцінської** складаю 1,000 дол. Віра Менцінська.

На тривалий фонд ім. **Мирослава і Надії Троян** складаю 1,000 дол. Надія Троян.

На меморіальний фонд ім. **Петра і Дарії Мегік і Артемія Кирилюк** складає 33.75 дол. 67 Відділ СУА.

На меморіальний фонд ім. **Марії Городецької** складаю 250 дол. Оксана Городецька.

In memory of **Marta Kaczmarsky** we are donating \$1,300 to the Marta Kaczmarsky Memorial Fund.
The Johnson Family.

In memory of **Maria Sawycky**, we are donating \$1,000 to the Maria Sawycky Memorial Fund.
The Johnson Family.

ДАТКИ

10,000 дол. – Heritage Foundation 1st Security Saving Bank.

по 5,000 дол. – Юліян Бачинський і Марія Бачинська, Зеня Муха, Аркадій Мулак-Яцківський, Анонімно (ХШ).

по 3,000 дол. – Оксана Стеранка, Gary & Irene Wolfe, Марко і д-р Ариядна Бах.

по 2,000 дол. – д-р Ігор і Леся Магун, Андрей Гарасимяк, д-р Ігор і Сузанна Рак, Дарія Пішко і Михайло Комічак.

по 1,500 дол. – Тамара Лашник, Тиміш і Аня Гнатейко, Мотря Кузич і Андрій Малецький.

по 1,184 дол. – Любодар і Зеня Олесницькі, Нестор і Іванка Олесницькі.

по 1,000 дол. – Володимир Була, Ігор Сидоряк і Галина Висовська, д-р Богдан і Роксана Харкевичі, Борис Карапш, Віра Менцінська, Дарія М. Курилко, проф. Роман і проф. Зірка Воронки, Богданна Титла, Любія Фірчук, Ліда Гайдучок, Марія Шевчук і Богдан Чабан, Олег і Оксана Лопатинські, д-р Роман і Анна Алиськевич, Ольга і Юрій Левицькі, Надія Масик, Лідія Микитин і Нестор Воронка, ExxonMobil Foundation matching MTP.

750 дол. – Іван і Уляна Сось.

900 дол. – д-р Володимир і Анна Рак.

по 500 дол. – Зоряна Гафткович і Микола Дармохвал, Роман і Андрея Кохановські, Любія Спікула, Христина Бонакорса, д-р Артур Григорович, проф. Рената Голод і проф. Олег Тритяк, СУМА Йонкерс Федеральна Кредитова Кооператива, д-р Мотрія Українська, Лариса і Адріян

Долінські, Аурелія Грав, Уляна Дячук, Орест і Христина Ганасі.

по 300 дол. – Юрій і Оленка Добчанські, Ксеня Кузьмич, Орися Мішко, д-р І. Дж. Цегельський

по 250 дол. – Микола Дармохвал і Зоряна Гафткович, Юрій і Марія Українські, Володимир і Катруся Воловодюк, д-р Оксана Балтарович і Юрій Гудь, Адріяна Малон, Зенон Подубинський, Том Бірчард (Veselka), Юліян Охримович, Надія Джемсен, Марія і Юрій Валчуки, Wilmer Curtis Stith.

по 200 дол. – п-во М. Мілянич, Anne Evans, Ярослав і Надія Заліпські, Марія Василик, Natalia Jagannathan, Лідія Керницька, Гелен Петришин, Борис Глинський, Ірина Курвицька, Іриней і Оксана Ісаїв, Олег і Роксоляна Мітрінга, Роман Костюк, Іrena Rishko, Модест і Наталія Захарченко, Areta Pawlynsky & Yaron Inbar.

по 150 дол. – Любомира Лукомська, Володимир і Богданна Слиж, Іrena і Теодозій Коласи, Olga Bertsch, Аркадія Мельник, Biogen idec matching Jennifer Campbell, Steve Vezeris, д-р Юрій і Наталія Попель.

110 дол. – Зенон Держко.

по 100 дол. – Роман і Іrena Свистун, Марія Соробей Штогрин, Ольга Гнатейко, Амелія Лямберт, Алла Черній, Алекс Омецінський, Анатоль і Іrena Попович, проф. Володимир Петришин, Ярослав Козак, Петро Сениця, Ольга Городецька, Дарія Дика, Наталія Слюзар, Іван Куляк, Іrena Рід, Рой Дейвідсон, Роберт і Дороті Макормік, проф. Йосиф Данко, д-р Аreta Підгородецька і Зенон Черник, Микола Галів, Дарія і Аксель Мерл, 113 Відділ СУА, Роман і Александра Городиські, Ігор Шуст, Лідія Хома, Марта Остапюк, Аліція Шендівч, Марта Мулик Баксер, Вірджінія Лох, Анна Гбур, Ольга Кvasницька, Давид і Наталія Олдс, Родина Заплітних, Роман і Марта Навроцькі, Наталія Коропецька, Ліда Волошин, Богдан і Анета Савицькі, Ірина Вербицька, Зенон і Веслава Курвицькі, д-р Джералд і Оксана Сидорак, Таня Оберишин, Роман Данилів, Оksana і Богдан Богословець, Іван і Леся Регл, Євген Смерека, Francis P. Walsh, Любія Вижницька, Людмила Васильчук, Наталія Струтинська, 1-ий Відділ СУА, Уля Ільницька, Дарія Самотулка, Марія Фізер, Ксеня Сеник Бун, Марія Аня Севедж, Мирон і Христина Мельник, Богдан і Уляна Кобзар, д-р Аркадія Коцибала, Александра Бакович, Іван і Марія Тереля, Юрій і Зоряна Ставничі, Михайло Томлін, д-р Ігор і Александра

Happy Birthday to my friend Ivanka and thank you for teaching me to make an awesome kolach which now has been passed on to my daughter and others. Diakuvy Ivanko. I am donating \$80 to the Ukrainian Museum.

Chrystia Sonevytsky

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять бл. л. **Надії Спас** складаю 100 дол.
Маріяна Заяць.

У пам'ять бл. п. **Теодора Піфко** складаю 25 дол.
Юрій Піфко.

У пам'ять мої мами бл. п. **Анни Софії Маркевич** складаю 250 дол.
Меланія Банах.

У пам'ять нашого батька бл. п. **Петра Лагоди** складаємо 1,000 дол
Джеймс і Діна Воллас.

У пам'ять чоловіка бл. п. **д-ра Мирона Сатурського** залишаю 60,000 дол. для УМ.
Із спадку Альоїсія Сатурського.

У пам'ять бл. п. **Лідії Крушельницької** складаємо 100 дол.
Роман і Надя Подоляк.

У пам'ять бл. п. **д-ра Михайла Козака** складаю 500 дол.
Надія Козак.

In memory of the passing of **Luba Hill nee Garbaczewski**, I am donating \$50. Peter Hill.

У пам'ять бл. п. **Марії Борковської** складаю 50 дол.
Уляна Салевич.

In memory of our mother, **Orysia Pereyma**, we are donating of \$500 to The Ukrainian Museum.
Ihor Pereyma and Marta Pereyma.

У пам'ять бл. п. **Дарії Костів** складаю 500 дол.
Христя Сливочко.

У пам'ять бл. п. **Дарії Костів** складаю 500 дол.
Микола Яремко.

In memory of **Maria Pidlusky & Olena Olynetz**, I am donating \$50.00. Luba Huraleczko-Lasch.

У пам'ять бл. п. **Ярослава Біланюка** складаю 200 дол.
Ярослав Біланюк.

У пам'ять бл. п. **Христини Кушнір** складаю 25 дол.
Марта Данилюк.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

\$600 – Demus Charitable Trust.

500 дол. – 78-ий Відділ ім. Олени Степанів у Вашингтоні.

300 дол. – В пам'ять Покійних **Ольги Сушко-Наконечної**, **Валерія Костя**, **Анни Максимович** та **д-р Галини Подюк-Клюфас**. Родинам найщиріші співчуття. Вічна їм Пам'ять! Христина Притула Кузьмович.

200 дол. – Замість квітів на могилу бл. п. **Дарії Костів**. Клавдія Стефанюк.

125 дол. – В пам'ять бл. п. **Зені Бровинської**. 50-ий Відділ СУА.

100 дол. – Замість квітів на могилу св. п. **Дарії Костів**. Дарія Самотулка.

50 дол. – Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Анатолія Коломийця**, відомого мистця, чоловіка нашої дорогої членки Любі Коломиєць. 29-ий Відділ СУА.

\$50 – In memory of **Olena Kanda**, member of UNWLA Branch 78 in Washington, DC.
Martha Kichorowska-Kebalo.

\$25 – In memory of **Arcadia Stebelsky**, mother of our member Oksana Lazor. UNWLA Br. 56.

25 дол. – У пам'ять бл. п. **Марії Баранської**. Дарія і Мирон Ярошевичі.

25 дол. – У пам'ять бл. п. **Марії Підлуської**. Валентина Глух.

По \$100 – Marta Torielli, Janina Pylypczak.

\$55 – Marie Durbak.

По \$50 – Lesia Albizati, Anna Bajlak, Marta Baxter, Nadia & Renata Bihun, Marta Biskup, Myrosława Futey, Natalia Gawdiak, Luba Klachko, Oksana Mostowycz, Irene Rogutsky, Wolodymyra Slywotzkyj, Oksana Trytjak, Inia Tunstall, Daria Zachariasevych.

\$40 – Irena Bubniuk.

\$35 – Vera Labinsky.

\$30 – Iryna Ostapiuk.

По \$25 – Irene Bihun, Nadia Cwiach, Maria Jarmoluk, Roma Kohutiak-Gudziak, Maria Krychyk, Anna Makuch, Helen Obaranec, Natalia Oleksyn, Tatiana Paslawsky

По \$20 – Daria Baron, Betsy Decyk, Natalia Fedynska-Slysh, Anna Makuch, Oksana Lukaszewycz-Polon, Martha Onufenko-Deblieu, Daria Samotulka, Olga Stawnychy, Tatyana McCoy, Lidia Zacharkiw, Yulia Zimmerman.

По \$15 – Mary Mysynchyn, Stefania Brezden.

По \$10 – Zenovia Czornyi-Golia, Loree Ivanets, Zorianna Klufas, Wira Kwasowska-Legedza, Zina Michajliczenko, Rostislav Milanytch, Nadia Opuszynsky, Tatiana Schuter, Jarosława Skupakiewych, Oksana Stanko, Martha Wiegand, Lubomyra Yoldas, Anna Zabrocky.

По \$5 – Nina Danchuk, Stefania Kis, Zenia Kolody, Anna Matkowska, Anna Sochockyj.

Щиро дякуємо!

Наталія Коваль

2 жовтня 2014 року відійшла від нас членка 64-го Відділу СУА Наталія Коваль, проживши 102 роки.

Наталія народилася в Угринові 31 січня 1912 р. в родині Марії з Мусіїв і Никити Стефанюка. У родині було восьмеро дітей, Наталія була 6-а. У

1922 р. родина переїхала на Лемківщину до містечка Ясло, в той час під Польщею. Батько дістав працю у нафтовій промисловості. Наталія там закінчила народню школу і поступила до гімназії. Але через свій україномовний патріотизм скоро була не тільки виключена зі школи, але позбавлена можливості іншої гімназії у цілій області. Тоді Наталія вчилася в Перемишлі, де була велика українська громада і утиски не були такі строгі. Після закінчення гімназії Наталія була прийнята на університетські студії у Львові, куди і переїхали її батьки. Тут закінчила психологію і філософію зі ступенем магістра. Це дало їй право продовжувати дальнє студії над докторатом.

У 1939 р. Наталія вийшла заміж за Богдана Коваля, товариша зі студентських часів. У 1940 році народився перший син Юрій. Незважаючи на бурхливі воєнні часи, Наталія працювала професором у Львівському університеті. За свою політичну активність Богдан був заарештований і засуджений на смерть. Чудом врятувався, йдучи на розстріл, і втік з цілою родиною на Захід. У 1944 р. родина з Krakova повільно переміщалася в сторону Німеччини і по закінченні війни опинилася у ДП таборі Ohio у місті Burgdorf в англійській зоні. Під час четырьохрічного перебування у таборі Богдан був комендантром, а Наталія зорганізувала і була директором народної школи.

У 1949 р. родина емігрувала до Нью Йорку. Життя в новій країні було дуже важке і імігранти влаштовувалися на яку-небудь працю, щоб тільки вижити. Ціла родина жила у тісному помешканні, на 7-ій вул. разом з родиною брата Владка, який їх спровадив до Америки. У 1951 р. народилася донька Романа.

Родина кілька разів перепrowadжувалася (Brooklyn, Queens, Hartsdale); аж врешті осіли у 1991 р. в Connecticut.

Наталія працювала, вчилася англійської мови і включилася в громадське життя. Цілий час слідкувала за подіями в Україні, надіючись на повернення додому.

Наталія мала позитивне ставлення до життя і була завжди активна. Вона влаштовувала родинні свята згідно з українськими традиціями не тільки для рідних, але і для численних приятелів. Наталія працювала професійно в родинному підприємстві нерухомостей (Real estate). Це уможливило її дітям закінчити університетські студії і професійно працювати.

Протягом цілого свого життя підтримування громадських установ було у родині Ковалів на важному місці: НТШ, УВАН, церква св. Юра в Нью Йорку, церква св. Володимира у Стемфорді, активна союзянка 64-го Відділу СУА. Підтримувала участь своїх дітей у Пласті, різних імпрезах, організаціях. Вона уфундувала своєму внукові Юрію навчання в Києві після закінчення університету в Америці.

У 1997 р., використовуючи більшу частину своїх заощадностей, Богдан і Наталія створили Фонд стипендій для бідних дітей із українських сіл в Києво-Могилянській Академії. На сьогодні кілька десятків бідних дітей завершили свої студії у Могилянці завдяки княжому дарові родині Ковалів. Ці діти і їхні батьки пишуть зворушливі листи з подяками за фінансову підтримку родині Ковалів. Фонд діє до сьогодні.

Наталія Коваль була прекрасною мамою, чудовою бабуною 5-ох внуків та прабабуною 4-ох правнуків. Вона уособлювала в собі дух мужності і щедрості, що були характерними рисами її покоління. Її життя перепліталося позитивно з численними людьми, знайомими і незнайомими, а особливо вона була основою і опорою своєї родини. Всі, що її знали, ніколи її не забудуть і завжди будуть шанувати її пам'ять.

Лариса Зєлик,
архівар 64-го Відділу СУА

У світлу пам'ять дорогої Зеновії Бровинської

Ділимося сумною вісткою про відхід у вічність Зеновії А. Бровинської, довголітньої членки викладацького факультету школи Грінгілс. Пані Бровинська померла 19 серпня 2012 року після довготривалої хвороби, проживши майже 91 рік. Впродовж 22 років (1968-1989 рр.) викладала латину, німецьку та французьку мови та європейську історію. Покійну будуть згадувати, як видатного вихователя з м'яким заразливим сміхом, веселим вогником в очах і чудовим почуттям гумору (не згадуючи про загадковий акцент, викликаний її плавністю в шести сучасних мовах). Учні її високо цінили, деякі з них, мабуть, пригадують, що коли хтось був погано підготовлений до заняття, вона суверо зауважувала: "Не маєш оправдання!". Пані Бровинська вплинула на життя багатьох учнів, присвячуючи їм та їхнім рідним багато енергії, ідучи далеко поза шкільні кордони, як, наприклад, беручи участь у різних заходах Німецького Клубу та подорожах до Німеччини.

Її чоловік попередив її своєю смертю у квітні 2012 року. Пані Бровинська залишила

сина Юрка і доньку Іванку, які також вчилися в Грінгілс.

До цієї посмертної згадки хочемо додати наші, союзянські. Зеня народилася в Західній Україні і як справжня українська патріотка брала активну участь у праці українських націоналістів. Після війни опинилася в Німеччині, де одружилася з лікарем Владком Бровинським. Згодом вони емігрували до США і оселилися в штаті Мічіган, в місті Анн Арбор. Коли місцеві українки з'єдналися в 50-му Відділі СУА, Зеня відразу стала нашою членкою. Брала активну участь у діяльності відділу, включаючи створення суботньої школи українознавства, де вчилися її діти. Ася Гумецька, тодішня голова відділу, стала її близькою приятелькою. Вони зустрічалися в Зениній хаті майже щотижня, обговорювали особисті справи, ділилися думками про світові події, особливо українські. Одного разу Зеня сказала Асі, що та вже задовго головує відділом – аж 10 років – і вже час звільнитися від такого важкого обов'язку. Ася погодилася, і на наступних зборах членки відділу вибрали... Зеню!

В останній раз вони бачилися, коли Зеня вже лежала в ліжку і не могла ходити, хоча далі зберігала свій гострий розум і веселий гумор. Вічна її пам'ять!

Ася Гумецька,
пресова референтка 50-го Відділу СУА.

Леся Українка

Із збірки "На крилах пісень" Цикл "Сльози-перли"

«Сторононько рідна! Коханий мій краю!»

Сторононько рідна! коханий мій краю!
Чого все замовкло в тобі, заніміло?
Де-не-де озветься пташина несміло,
Немов перед бурею в темному гаю,
І знову замовкне... як глухо, як тихо...
Ой лихо!

Ой, де ж бо ти, воле, ти, зоре таємна?
Чому ти не зійдеш на землю із неба?
Осяяти землю безщасну треба!
Ти бачиш, як все в нас покрила ніч темна?
Ти чуєш, як правду неправда скрізь боре?
Ой горе!

О люде мій бідний, моя ти родино,
Брати мої вбогі, закуті в кайдани!
Палають страшні, незагойні рани
На лоні у тебе, моя Україно!
Кормигу тяжку хто розбити нам поможе?

Ой боже!

Коли ж се минеться! Чи згинем без долі?
Прокляття рукам, що спадають без сили!
Навіщо родитись і жити в могилі?
Як маємо жити в ганебній неволі,
Хай смертна темнота нам очі застеле!
Ой леле!

Український Евромайдан – Революція Гідності Календар 2015

Дуже багато може змінитися за один рік. Те, що сталося на Київському Майдані в грудні 2013 року з мирною демонстрацією протесту проти відмови тодішнього президентом Януковичем підписати договір про Асоціацію, який відкривав Україні шлях до Європейського Союзу, перетворився в криваве страхіття, коли беркутівці стали стріляти в людський натовп.

Однак, не дивлячись на жахливу стежу, українці різних соціальних прошарків та професій згуртувалися для захисту свого права на мирні зібрання, стало очевидним, що саме це підставове право, а не мовні чи етнічні розбіжності, не прозахідні чи проросійські настрої, опинилося під загрозою. Те, що відбувалося на Майдані в 2013 – 14 роках, було не протестом, а Революцією, яка залишилася в людській пам'яті, як Революція Гідності.

Знімки, які ви знайдете в календарі, свідчать, яким витривалим є народ України. На обличчях людей видно їхнє невтомне прагнення кращого життя через демократичні зміни. Це видно на плакатах, які вони тримають, в тому, як вони спільно працюють. Ми бачимо гідність спонуки до дії та оптимізм тих, які першими прийшли на Майдан, завдяки яким світ зrozуміє прагнення українського народу захистити свою свободу, цілісність і незалежність своєї Держави.

Цей календар на 2015 рік створено членками 50-го Відділу СУА, що є неприбутковою організацією, в Анн Арборі, Мічіган. Ціна календаря – \$10. Прибутки від їх продажу будуть використані на підтримку українських викладів у Мічіганському університеті.

З запитаннями або коментарями просимо звертатися до Рути Шамрай (rshamraj@comcast.net), або до Оксани Пози (тел. 734-358-2201).

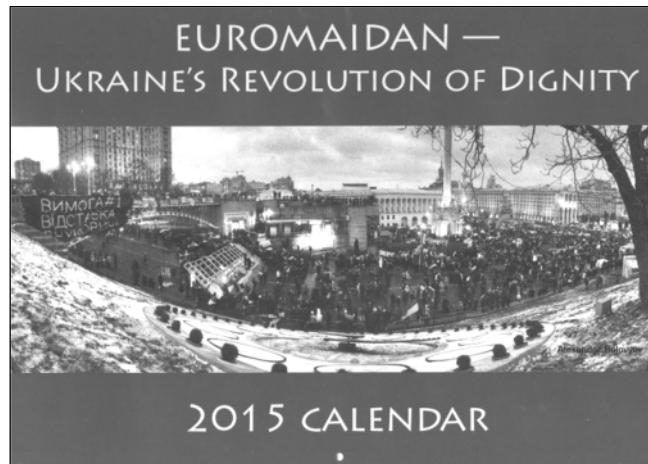
Euromaidan: Ukraine's Revolution of Dignity 2015 Calendar

So much can change in a year. What had started as a nonviolent demonstration on Kyiv's Maidan in November 2013 in response to ousted President Victor Yanukovych's refusal to sign an Association Agreement that would have moved Ukraine closer to joining the European Union became much more critical when the Berkut riot police started firing into the crowd. But despite freezing temperatures, Ukrainians from all walks of life joined together to defend their right to a peaceful gathering. It became clear that it was this basic right—not language or ethnic differences, neither Pro-Western nor

Pro-Russian sentiment—that was being infringed upon. What happened on Maidan in winter 2013-2014 was not a protest but Ukraine's Revolution of Dignity.

The revolution will be remembered for how it began, with hope. The pictures you will see in this calendar show what we already knew: that the people of Ukraine are resilient. Their tireless striving for better life and democratic change can be seen in their faces, in the placards they hold, in their work together. We can see the dignified motivations and optimism of those who first gathered on the Maidan, and because of them, the world will know the difference between revolution and war. Generations to come will know that the most lasting revolution is the one that stands for peace. There is much to hope for. So much can change in a year.

This 2015 calendar has been created by members of Branch 50 (Ann Arbor, Michigan) of the Ukrainian National Women's League of America. Cost: \$10.00. All proceeds will be used to advance Ukrainian Studies at the University of Michigan. Direct any questions or comments about the calendar to Ruta Shamraj at rshamraj@comcast.net or call Oksana Posa at 734-358-2201.

РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП 129-го ВІДДІЛУ СУА, ДЕТРОЙТ, МІ

Учасники Вертепу.

Різдвяний вертеп є одним із найпредкращіших перлин української культури. Ще з XVII століття вертеп поставив початок розвитку нашої театральної культури. Саме театральної, тому, що вертеп був пересувним українським театром, де ставили релігійні та світські п'єси. З часом вертеп із лялькового театру перетворився на справжню вуличну виставу із людьми. У наші часи вертеп відіграє дуже важливу роль не тільки у нашій культурі, а й у нашому релігійному житті та духовності. Українська культура не тільки розповсюджена на теренах України, а далеко за її межами, у кожному куточку землі, де знаходиться українська душа.

На теренах Детройту ці традиції успішно втілює в життя Валентина Шайдя, голова 129-го Відділу СУА. Ось уже протягом шести років під її керівництвом прикрашає наші святкування Різдва виступ Вертепу. Цього року сценарій вертепу є дещо особливим, частково відтворюючи політичні події в Україні. У складі цього вертепу, як завжди: пастушки, ангели, українці, дзвонарі, три царі, воїн, а Ірод являє собою метафоричну символіку – президента сусідньої країни-агресора, підлій стукач – це постать комуніста-підлабузника. Завдяки кропіткій праці п. Валентини підібрані та пошиті практично всі костюми вертепних герой. Кожен костюм декоративно та багато оздоблений у своєму відповідному образі. Це 20-ти хвилинне дійство відтворює справжню професійну театральну програму. Наш Вертеп щороку

відвідує та своїм виступом тішить парафіян та прихожан церков Св. Йосафата, Св. Покрови, Непорочного Зачаття, Неустанної Помочі, відвідує і домівку СУА в часі святкування Коляди.

Вертепний колектив, у склад якого в основному входять союзянки 129-го Відділу та їх діти, відзеркалює патріотичність, духовність і бойовий дух українців. Дружність учасників та їхня організаційність стали реальністю завдяки старанням Валентини Шайди. Саме такі жертовні, трудолюбиві люди забезпечують культурний розвиток суспільства. Пані Валентина успішно справляється і з однією із головних функцій нашої організації СУА – зв'язок з рідним краєм, збереження наших національних традицій, бо організація Вертепу – це лише частина тої роботи, що проводиться в даному напрямку. Ми дякуємо їй за це. Дякуємо, що наші діти мають змогу тут, далеко від рідної землі, знати багато цінного про свій родовід, про свою національну культуру та про звичаї та традиції наших дідів та прадідів.

Із зібраних коштів частина завжди передається на потреби України та українців, частина на спорудження пам'ятника Т. Г. Шевченкові у місті Новосибірську, для підтримки української діаспори в Росії. Цього року плянується передати допомогу потерпілим внаслідок бойових дій в Україні на програму СУА “Допомога жертвам Війни Гідності”.

Катерина Форошівська,
пресова референтка 129-го Відділу СУА.

ХРАМОВЕ СВЯТО В ОСЕРЕДКУ СВ. АНДРІЯ, НОРТ ПОРТ, ФЛ.

Українська громада в Норт Порті та околицях радісно відзначала храмове свято в Українському Релігійному і Культурному Осередку ім. Св. Андрія в неділю, 14 грудня 2014. Після урочистої Служби Божої всі зібралися в святочно прибраній залі Осередку на смачний обід. Після короткого привітання голови Осередку Віктора Лісничого отець протоєрей Іван Фатенко поблагословив трапезу.

Ведуча святом Віра Боднарук подякувала пані Добродійці Анастасії Фатенко та паням Дарії Томашоській, Галі Лісничий, Марійці Компанієць та Анні Праудфут за смачний обід. Вона привітала пані Добродійку з днем народження та побажала їй всього найкращого. Від управи Осередку були подаровані троянди та скромний дар за її працю.

При цій нагоді були представлені всі члени управи Осередку, які сумлінно працюють круглий рік на користь української громади. Осередок – це народний дім української спільноти в Південно-Західній частині Флориди. Тут мають свої домівки Українські Американські Ветерани (Пост 40); Український Американський Клуб; Союз Українок Америки (56 Відділ); відбуваються сходини Громадського комітету, концерти, доповіді. Тут існує бібліотека ім. Сенатора Юзика та читацький куточек, де можна читати українські та американські журнали та газети.

Цього року українська громада на Флориді, як і в інших містах Америки, переживає час неспокою в Україні, коли Україна бореться за свою цілість, свою незалежність від загарбницького сусіда – Москви! Багато помочі було надано на протязі року як фінансової, так і стараннями, щоб уряд Америки допоміг Ук-

раїні. Але поміч воїкам України і їхнім родинам і дальнє дуже потрібна. Тому недавно Союз Українок Америки створив фонд «Допомога жертвам Української війни гідності». Датки на цю ціль можна складати через 56-ий Відділ СУА в Норт Порті, який очолює

Анна Марія Сусла. Було приємно вітати на храмовому святі Маріянну Заяць, голову СУА та референтку суспільної опіки СУА Лідію Білоус.

Коротка програма була в честь геройів Майдану та воїнів АТО. Гурт любителів української пісні під керівництвом Уляни Рондяк виконали дві пісні: «Рушничок» та «Мамо» під акомпанімент Володимира Шпічки.

«Вірш з Майдану» Оксани Максимішин Корабель декламувала Юля Лопанчук Даніловець на тлі кадрів з Майдану, де молодь України, яка носить Україну в серці, без страху вийшла на барикади. Багато з них заплатили своїм життям, але це не злякало народ України і вони й сьогодні боряться із загарбниками Криму, Донецька та Луганська! Вірш Дмитра Павличка «Примирення» прочитав Богдан Боднарук.

На закінчення програми гостя з України, Софія Федина, виконала патріотичну пісню Ігоря Білозора, а всі присутні отримали синьо-жовті стрічки на пам'ятку.

Проф. Віра Боднарук,
культ-освітня реф. Осередку.
(Фотографії Віктора Лісничого)

Ведуча програмою
Віра Боднарук

Гурток української пісні (справа): У. Рондяк (керівник), О. Лев, Г. Лісничая, Л. Бойко, М. Стадник, К. Познахівська, А. Рейнарович та В. Шпічка (акомпаніамент).

Присутні гости.

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ ОКРУГИ СУА НЮ ДЖЕРЗІ: «Вишиванка – поема життя, закодована пісня в узорах»

«Я душу одягну у вишиванку
і українською скажу – люблю!
Мій рідний краю, де
Я сонце бачу в небі голубім щоранку».

Нішо так не додає сили та віри в майбуття, як знання своєї історії та зв'язок зі своїм корінням. Особливо нині, переживаючи таку переломну та непросту ситуацію в Україні, важливо пам'ятати, що українці – народ сильний, з давньою історією, багатою культурою, чудовою мовою. Коли одягаєш сорочку, ткану та вишиту століття назад, не лише дивуєшся красі, якості виконання та різноманіттю взорів, але й відчуваєш своєрідний захист та пріємність енергії. Що і не дивно, адже процес гаптування супроводжувався своєрідним ритуалом, настроєм та піснями.

Саме в такому колоритному дусі вишиванки 2 листопада 2014 р. в Українському Американському культурному центрі у Випані Округа СУА Нью Джерзі провела День Союзянки. Програму провадила членка 134-го Відділу СУА Ольга Марин. Ксенія Раковська, голова Окружної Управи Нью Джерзі звернулася до гостей з теплим привітанням та розповіла про напрямки роботи та життя найстаршої жіночої організації, заснованої у 1925 році. Округа СУА Нью Джерзі на даний час складається з восьми відділів та нараховує 205 відданих своїй роботі членок. Щороку округа проводить низку культурних, стипендійних та благодійних акцій. Найактуальнішою нині на фоні розвитку подій в Україні є акція «Допомога жертвам Української Війни Гідності». В рамках даної програми наша округа вже назбирала понад 19 тисяч доларів на підтримку Майдану минулого року. Ще одним зі

значних проектів Округи Нью Джерзі є підтримка геріатричного пансіонату в місті Тиврові, куди членкині вже протягом кількох років надсилають кошти на придбання спеціального медобладнання. Цьогорічні кошти будуть використані на придбання індустріальної пральної машини.

Від імені голови СУА Маріянни Заяць привіт зачитала Роксоляна Місило, 4-та заступниця голови СУА у справах зв'язків. Вона також розповіла про роботу організації. Основна мета свята – донести до гостей суть діяльності такої організації як Союз Українок Америки та зацікавити їх долучитися до такого плідного та дружнього колективу.

Лідія Слиж, головний редактор журналу “Наше Життя” привітала всіх зі святом та коротко розповіла про історію журналу, якому в цьому році виповнилося 70 років. Пані Слиж подякувала довголітній референтці стипендії СУА Марії Полянській та всім членам Комісії стипендій за велику працю у справі навчання української молоді, зокрема, в Україні. Відзначені були активні дописувачі з 86-го Відділу СУА Любомира Бойко і Наталка Буняк за їхні власні твори, які друкувалися в нашему журналі.

Галина Романишин, голова Окружної Управи Нью Йорку передала щирий привіт від союзянок Округи Нью Йорк і закликала проводити спільні свята, щоб близче познайомитися та передавати досвід праці новоутвореним відділам СУА. Пані Романишин відзначила, що Округа Нью Джерзі дуже плідно працювала в останні роки, в результаті чого було утворено три нові відділи СУА.

Свято продовжив показ вишиваних стрій,

День Союзянки Округи СУА Нью Джерзі 2 листопада 2014 р. (стор. 31)

1. Зліва: Оля Марин, Ксенія Раковська, Мар'яна Лівша – голова 131-го Відділу СУА.
2. Катруся Сизоненко.
3. Марійка Дупляк, власник Comritoprint у Кліфтоні і Лідія Слиж, головний редактор ж. “Наше Життя”.
4. Дитячі стрій.
5. Аня Косачевич.
6. Учасники показу вишиваних стрій.
7. Ганна Лисенко і Оксана Пилипів.
8. Зліва: Оля Констанкевич – голова 133-го Відділу СУА, Роксоляна Місило – голова 75-го Відділу СУА, Ксенія Раковська – голова Окружної Управи СУА Нью Джерзі.
9. Весільні стрій.
10. Співає Марія Кавацюк, акомпанує тато Василь Кавацюк.
11. Софія Савчук.
12. Чоловічі народні стрій.

Світлини Олі Марин.

представленіх з різних регіонів України. Колекція була надана паном Юрієм Керницьким з міста Колонія, Нью Джерзі. Це його особиста колекція, яка нараховує більше двадцяти строїв з усієї України, яку він набував впродовж років. Молоді українки, одягнені в прекрасні строї, продемонстрували чудовий показ. Моделі були представлені по регіонах, а їх вихід супроводжувався цікавим історичним ракурсом та художнім аналізом, який підготувала голова 131-го відділу СУА Мар'яна Лівша.

Показ вишитих строїв доповнили музичний супровід Романа Констанкевича, виступ Ані Косачевич, яка заспівала пісню «Сорочка-оберіг», українські народні пісні у виконанні Марії Кавацюк та чудовий вірш про українську вишиванку, який прочитала Галина Жукевич.

Гості свята мали можливість придбати футболки з українською символікою, а також взяти участь у розиграші лотереї та отримати картини та подарункові кошики. Провадила лотерею голова 75-го Відділу СУА Роксоляна Місило. Усі виручені кошти будуть спрямовані на допомогу постраждалим від бойових дій та геріатричному будинку в місті Тиврові.

Оля Бас,
членкиня 131-го Відділу СУА.

Леся Українка

«Всі наші сльози тують палкою...»

Всі наші сльози тують палкою
Спадуть на серце, — серце запалає...
Нехай палає, не дає спокою,
Поки душа терпіти силу має.
Коли ж не стане сили, коли туга
Вразить україн та серденько замліле,
Тоді душа повстане недолуга,
Її розбудить серденько зболіле.
Як же повстане — її не буде впину,
Заснути знов, як перш, вона не зможе,
Вона боротись буде до загину:
Або загине, або переможе.
Або погибель, або перемога —
Сі дві дороги перед нами стане...
Котра з сих двох нам судиться дорога?
Дарма! повстанем, бо душа повстане.
Так, плачмо, братя! мало ще наруги.
Бо ще душа терпіти силу має;
Хай серце плаче, б'ється, рветься з туги,
Хай не дає спокою, хай палає!

*Із збірки "На крилах пісень"
Цикл "Сльози-перли"*

Вітання з 90-річчям для Юлії Бурій, членки 73-го Відділу СУА в Бріджпорт, Округа Нова Англія

День Народження — добра нагода, щоб згадати про близьку людину, висловити почуття та побажати всіляких гараздів. Так увесь склад 73-го Відділу СУА та парафіяни церкви Покрови Пресвятої Богородиці міста Бріджпорт хочуть привітати ювілярку Юлію Бурій з визначною датою — 90-річчям.

Народжена 29-го вересня 1924 р. у місті Тисмениця Станіславського повіту, пані Юлія пройшла нелегкий життєвий шлях, проживши декілька років в таборах Німеччини, а в 1950 р. емігрувавши до Америки, де змущена була усі починати з початку. Так, місто Стратфорд штату Конектикут і став нарешті рідною домівкою для пані Юлії та її родини. Проживши тут більше ніж пів століття, кожна людина, яка знає пані Юлію, може сказати про неї лише добре, тепле, добре слова. Слід згадати також, що пані Юлія є Почесною членкою 73-го Відділу СУА, яка не лише була однією із засновниць відділу, а також, як людина, яка внесла і вносить вагомий вклад у розвиток та процвітання відділу, адже її досвід та життєва мудрість є неоціненна.

Отож, многїй лїта, пані Юліе!

Ми усі бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя і добра. Нехай Матір Божа Вас завжди оберігає, а поруч з Вами нехай завжди будуть Віра, Надія та Любов!

Світлана Тимцьо, пресова референтка 73-го Відділу СУА.

WINTERIZING YOUR BODY

by Ihor Magun, MD, FACP

You may be lucky to live in a warm part of the world or have the luxury to escape to a warm climate when the cold weather arrives, but for most of the population, facing some form of the cold is inevitable. The dropping temperatures and blowing winds can wreak havoc on our body. Here are some winterizing tips to shield oneself against the elements and the ailments of winter in general.

Dry Skin: During the winter months, our metabolism decreases slightly hindering our ability to generate new skin cells. Dead cells dry out skin giving it a dull look. The cold weather and indoor heating dry skin further and lead to its cracking and flaking. To help prevent these issues drink plenty of water to rehydrate dry skin. In addition, avoid hot baths or showers and the overuse of regular soap. Invest in moisturizing soaps which may cost a bit more, but are well worth the purchase. Many professionals recommend use of coconut oil (found in the cooking aisle) as a facial moisturizer.

Indeed, parched skin on the face and feet are two areas to which many people give special attention during the winter months. Treatment of the facial region begins with exfoliation in the morning twice a week (for removal of dead, dry cells) and the subsequent application of a good moisturizer containing SPF (sun protective factor). Use of ChapStick or equivalent balm on the lips is also helpful both in protecting the skin as well as moisturizing simultaneously. The use of a saline nasal spray to help hydrate the nose is safe and can be done daily to prevent dryness.

When the skin on the feet becomes too dry to support the pressure on them, the foot expands causing dry skin to crack. These fissures pose not only aesthetic issues, but can lead to pain and infection. To prevent and combat these problems, invest in a good heavy moisturizing cream or oil. (Many are marketed especially for feet.) Make sure it is as greasy as it can be and apply it after bathing. One excellent, inexpensive option to cure foot dryness is to use petroleum jelly before retiring to bed. Apply liberally and slip on socks for an overnight treatment. You will be surprised at the good result.

Frostbite: Frostbite is localized damage to the skin due to freezing. There are four degrees of frostbite. Most individuals develop only the first degree, which can be manifested as itching with white, red, and yellow patches that produce a numbing sensation. Frostbite can occur rapidly, with the first and most often affected body parts being the cheeks, chin, ears, fingers, nose, and

toes. Treatment is obvious: get out of the cold and protect your body. If it is not possible to find a warm location, place hands into your arm pits and protect your face with dry, gloved hands. Never rub snow on frostbitten skin, and do not rewarm skin with direct heat, which can cause burns. Soak hands or feet in *very warm—not hot*—water for fifteen to thirty minutes. When your skin begins to turn red, a sensation of burning and tingling is felt with the warming. The redness and the burning sensation signify that normal blood flow is returning. Any signs of blisters require medical attention immediately.

Head Warmth: It is helpful to retain heat by wearing a hat or at least earmuffs. Some recent research has questioned whether we lose as much heat through our head as we previously thought. Nonetheless, when the body is exposed to cold temperatures, the brain senses these changes and directs blood vessels in the skin to contract in an effort to preserve heat. For precisely this reason, hands and feet appear pale and become cool in cold settings. We lose heat from any part of the body that comes in contact with a cold environment. The head is exposed to the elements; thus, heat is lost.

Get Vaccinated: Even though all current flu vaccines may not contain all the strains that may affect us, there still is protection that is provided to the strains that may affect you. Update your pneumonia vaccine status as well, and check with your physician to determine what other vaccinations may be right for you.

Vitamin D: Since we have less sun exposure on average during the winter months and we are obviously still applying SPF because we know about this year-round need, adding 1000 international units of vitamin D daily is a good idea. If you are already supplementing with vitamin D, there is no need to increase the dose, unless instructed by your physician.

Prevent Seasonal Depression: With the shorter daylight, maximize your light exposure. Open all blinds and lift all shades. Not only will it help you psychologically, but it can make you feel more energetic.

Despite the many challenges of winter and all the above advice to avoid the cold, take time to enjoy all the wonderful winter treats that nature provides. Look at a snowflake and admire its beauty. Share time with your family outdoors building snowmen, making snow angels, or engaging in a good snowball fight. Marvel at the beauty of freshly fallen snow coating trees and buildings, and admire the reflection of the sun on the glistening landscape. Who knows, you may surprise yourself by saying, “Winter is not so bad after all.”

**«Діти – се наш дорогий скарб,
се наша надія, се – Молода Україна»**

Олена Пчілка

Дорога ведмедика Михайлика до мами

Яскраве сонячне світло змусило малого ведмедика заплющити очка і тісніше пригорнутися до мами-ведмедиці. Такого світла досі ще не було в барлозі, де народився ведмедик. Він досить рідко пробуджувався з глибокого зимового сну, щоб пригорнутися до мами та підкріпитися молочком. Яскраве світло та шум надворі пробудили зі сну і маму-ведмедицю, що грізно ревкнула і вилізла з барлоги, щоб прогнати порушників їх з синочком спокою. Адже, до весни ще далеко. Ось скільки снігу посыпалось згори в їх домівку!

Маму-ведмедицю по виході з барлоги зустрів гучний вистріл. Ведмедиця зробила ще декілька кроків і рухнула на сніг. Волинський ліс збудився і від реву ведмедиці, і від пострілу, бо несамовито заверещала пташня. Сороки, ворони, галки, сойки розносili по лісу новину про ведмежу трагедію. А робітники лісництва за командою лісничого вже поволокли ведмедицю до лісової дороги, де на них чекали сани. Коні стривожено поводили вухами та хропіли, але їх заспокоїв фірман, поплескавши по ший. Робітники ледве висадили важку ведмедицю і сани і вирушили в напрямку до лісничівки.

Переляканий ведмедик спочатку забився в куток барлоги, а коли надворі знову запанувала тиша, видряпався на поверхню. Навколо все біліло від снігу, а сонечко вже поволі ховалося за лісові дерева. Ведмедик швидко занюхав неповторний рідний запах матусі і поспішив її відшукати. Вже на лісовій дорозі запах матусі став слабнути і слабнути, але дорогу до неї підказували йому незнаймі сліди санок, людей. Вони змішувалися з запахом матусі і після досить довгого часу привели його до воріт лісничівки.

Надворі запанувала зимова ніч. Правда, на зміну сонечку на небо викотився кругловидий місяць, на якого вже можна було поглянути. Місяць не сліпив ведмедеркові оченята, так як це робило сонечко та білий-білий сніг.

Раптом за воротами лісничівки почувся голосний гавкіт і на ведмедика накинулись дві собаки. Перша з них, що звалася Лялька, боляче вкусила його за щічку. Ведмедик

злякано заверещав тоненьким голосочком, скрутився в клубочок. З оченят викотилися сльози. Собачки трохи отеретіли від того писку і, не зустрівши супротиву, втихомірилися. Молодша собачка Ласка підійшла до ведмедика і ласково лизнула його в покусану щічку. Лялька вже без злоби декілька разів гавкнула, даючи знати господарям про несподіваного гостя.

Рипнули двері лісничівки і до воріт спочатку прибіг шестиричний син лісничого Тарасик і закричав:

- Мамо! Тут ведмедик приблукався!

- То напевно синочок тої ведмедиці, що її тато з робітниками приспали кулею зі сноторними ліками і повезли до Київського зоопарку, - промовила мама Тарасика. - Зараз я попробую зателефонувати татові, щоб він повернувся і забрав її синочка також. Бачиш, воно ще маленьке і потребує мами.

Коли Тарасикова мама пішла до хати, ведмедик сміливо підійшов до Тарасика і пригорнувся до нього. Ласка ще раз лизнула ведмедика в носик, а потім і Тарасика також в кирпатенький носик.

Мама з порога хати голосно повідомила, що батько вже далеко від'їхав автом, на якому була клітка з ведмедицею, то не може повернутися. Мусить якнайшвидше доїхати до зоопарку, поки ведмедиця ще спить, щоб там переселити її до приготованого для неї вольєру. А також мусить запитатися в дирекції зоопарку, чи потребують вони ведмежатко, адже мав замовлення тільки на дорослого ведмедя.

В просторій кухні лісничівки Тарасик налив в тарілку молока і поставив перед ведмедиком. Той, занюхавши смачний запах молока, вткнувся носом в тарілку, розлив молочко по підлозі і запчихався.

- Ай-я-яй, Михайлику, що ти наробыв!?

- То він не вміє пити молока, мусиш навчити його, бо він ще маленький, отой твій Михайлик. Ти гарно його назвав, - промовила мама. Але тут на допомогу прийшла собачка Ласка, що почала язичком вилизувати молоко з підлоги, поглядом запрошуючи до трапези Михайлика.

Михайлик весну зустрів на лісничівці. Він радо бавився з Тарасиком та Ласкою, але очка його часто сльозилися при згадці про мамусине тепло. І ось одного ранку тато розбудив Тарасика:

- Вставай, синку, якщо хочеш поїхати зі мною до Київського зоопарку. Я домовився, що твого Михайлика повезуть до його неньки, бо вона теж дуже сумує сама у просторому вольєрі.

Потім Тарасик довго розповідав малятам в садочку про Київський зоопарк та про те, як радісно тулилися до себе мама-ведмедиця та її синочок Михайлик. Діти запитали, чи йому не сумно за Михайликом.

- Та трохи сумно, але тато обіцяв, що кожного літа ми будемо відвідувати Михайлика та його таку величезну-величезну маму-ведмедицю.

Святослав Левицький.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

БІГОС МИСЛИВСЬКИЙ

3 фунти квашеної капусти
6 цибуль
6-8 ложок товщу
1 фунт телятини
1 фунт свинини

1 ложка борошна
1 ложечка солі
спеції до смаку
1 фунт ковбаси

Капусту сполоскати, додати покришенну цибулю і 4-5 ложок товщу, підлити води і тушкувати 1 годину. Окремо покраяти м'ясо на кусники, посолити, розігріти на ринці товщі і тушкувати 1 годину, підливаччи час від часу водою. Зробити світлу засмажку з товщу і ложки борошна, заправити нею м'ясо. Додати спеції (лавровий лист, перець і варити ще 15 хвилин. Вкінці додати покраяну на кусочки ковбасу без шкірки, щоб ще раз закипіло все разом. Вимішати приправлене м'ясо з готовою капустою. Подавати гарячим.

ПЕЧЕРИЦІ НАЧИНЕНІ І СМАЖЕНИ

40 шапочок печериць
2 цибулі
5 ложок товщу
2 яйця
Сіль до смаку

2 ложечки тертих сухариків
(одна для начинки, друга
до смаження)
1 ложка борошна

Половину шапочок печериць вкинути в окріп і варити 20 хвилин, щоб зм'якли. Тоді виложити їх на стільничці, щоб простиigli, важати, щоб не поламалися. Приготувати начинку: посікти другу половину печериць, додати посічену цибулю і смажити на товщі, поки не зм'якнуть. Коли буде готове, додати дрібку солі і мелений перець до смаку, одне яйце і ложечку тертих сухариків, щоб начинка трималася купи. Наповнити начинкою шапочки зварених печериць. Потім кожну з них обсипати борошном, намочити в розбитому яйці і тертих сухариках. Класти на гарячий товщі і обсмажити з двох боків, як крокети.

Можна подавати, як окрему страву, або прибрести ними м'ясні страви, наприклад, печеню, печену птицю.

КАРТОПЛЯ НАЧИНЕНА М'ЯСОМ

5-6 круглих картоплин
½ фунта меленого м'яса
1 січене смажена цибуля
1 яйце

2 ложки масла
1 ложка борошна
1 ложка сметани
1 ложка тертих сухариків

Картоплю почистити, зрізати вершки, вижолобити середину. Картоплю наповнити начинкою з м'яса, цибулі, сухариків, вершків, яйця і солі, прикрити вершками. Виложити тісно до ринки, додати ложку товщу, залити до половини водою. Посолити, поперчити і накрити. Тушкувати 30-40 хвилин. Приготувати засмажку з товщу і борошна, розвести водою і залити картоплю. Тушкувати ще 5 хвилин.

Таку ж начинку можна приготувати і з грибів в розрахунку: одна картоплина – один грибок.

ТИСТЕЧКА-АЛЬБЕРТИ (добре для хворих)

1/2 горнятка (сир) сметани
1 яйце
1 пачечка сухих дріжджів
2 горнятка муки

½ горнятка картопляної муки
1 ложка масла
3 ложки цукру-пудру
ванільний цукор

Сметану збити з яйцем і дріжджевим порошком. Просіяну муку і крохмаль розтерти з маслом. Змішати все разом, додати цукор і ванілю і замісити тісто. Накрити полотняною серветкою і залишити на півгодини, щоб підійшло. Розтачати, викроювати кружальця, класти на змащений лист (бліху) і пекти при 350°F 10-15 хв.

Зеновія Терлецька. Українські страви. 1990 р., Нью Йорк.

MASHA ARCHER

'maria muchin'

Available at...

Ukrainian Museum Gift Shop
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110 • 212-228-1947

Saks Fifth Avenue
1001 State Street
Santa Barbara, CA • 805-884-9997

Available online...

www.masha.org • RubyLane/mashaarcher
Etsy/MashaArcher • Ebay/mashabay

Florida Trunk Shows
Salon Margrit • Palm Beach • Feb 20, 21
Marissa Collections • Feb 24-25 • Naples •
239.263.4333
visit www.masha.org for info and updates

masha archer design studio • san francisco • 415.861.8157 • www.masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj

Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Roma Shuhan – 1st Vice President
Christine Boyko – 2nd VP – Membership
Sophia Hewryk – 3rd VP – Culture
Roksolana Misilo – 4th VP – Public Relations
Iryna Buczkowski – Recording Secretary
Daria Drozdovska – Corresponding Secretary
Zoriana Haftkowycz – Communication/Media Secretary
Oksana Antonyuk – Treasurer
Vera N. Kushnir – Financial Secretary
Mariya Andriyovych – Member-at-Large
Oxana Dats – Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Tamara Petraszuk (acting)
Halyna Henhalo
Halyna Romanyszyn
Xenia Rakowska
Daria Fedoriw
Lubomyra Kalin
Gloria Horbaty
Maria Cade
Orysia Nazar Zinycz
Olya Czerkas

– Detroit
– Philadelphia
– New York City
– New Jersey
– Ohio
– Chicago
– New England
– New York Central
– Co-Liaisons for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Lidia Bilous – Social Welfare Chair
Sviatoslava Goy-Strom – Education Chair
Chryzanta Hentisz – Arts and Museum Chair
Maria Polanskyj – Scholarship/Student Sponsorship Program Chair
Olha Drozdowycz – Archives Chair
Ola Movchan Novak – Members-at-Large Chair

AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion – Chair
Maria Tomorug – Member
Roma Shuhan – Member
Renata Zajac – Alternate
Jarosława Mulyk – Alternate

Oksana Skypakewych Xenos – Parliamentarian
Lidia Slysh – Editor-in-Chief of *Our Life*
Olesia Wallo – English-language editor

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /

CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM

171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: Mariapolanskyj@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003

(212) 228-0110 • Fax (212)228-1947

E-mail: info@ukrainianmuseum.org

Website: www.ukrainianmuseum.org

*Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).*

*Взори для вишивання Ірини Сенік. Серія 7, ст. 5.
Embroidery designs of Iryna Senyk. Series 7, pg. 5.*